

ELŐFIZETÉS:
 Fél évre .. 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyed évre .. 3 kor.

*
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitólé sora 50 fillér.

*
 A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás fogadtatnak
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Latinovits Pál installációja.

Vármegyénk és városunk főispánját, közéletünk vezérét, közügyeink kormányzóját, borsódi és katymári Latinovits Pált, mikor tegnap, csütörtökön reggel városunkba érkezett, hogy főispáni székét elfoglalja, városunk közönsége az őt méltán megillető ünnepléssel és a szívek önkéntelen megnyilatkozásával fogadta és ünnepelte.

Az az általános nagy öröm és megelégedés, mely e vármegye és város közönségének szívét főispáni kinevezése alkalmából egészen betölté, most, mikor városunk falai közé érkezett, hogy e vármegye és város közügyeinek vezetését átvegye és főispáni székét elfoglalja, impozáns módon nyilvánult meg, az ünneplő közönség mindenütt, ahol csak megjelent, igaz, mély ragaszkodás jeleivel vette körül közkedvelt személyét.

Jól mondta vármegyénk főjegyzője, Vojnits István, midőn főispánunkat Szabadkán üdvözölte, hogy az egész megye közönségét egy érzés hatja át s ez a főispán személye iránti benső ragaszkodás s hogy mindenki el van telve annak tudatával, miszerint a kormány bizalma és választása oly férfira esett, a kinél alkalmasabb ember ezen díszes állás betöltésére Bácsmegyében nincs, a ki ma teljesen a helyzet ura. — Nagy hatást keltett Latinovits Pál főispán Szabadkán tett első nyilatkozataival. A munka embere volt mindig — ugymond — s az marad ezután is, meleg ápolója minden gazdasági, kulturális és egyéb közcéloknak. Igazságot minden ügynek s mindenkinék. Latinovits Pál főispánja tehát, mely e jegyben született meg, a legszebb és legnemesebb auspiciumok mellett veszi át a közélet irányítását.

A fogadtatás, melynek részleteit alább közöljük, egyszerűségében is impozáns volt s jellemző azon magyaros, szívélyes hangulat, mely az ünnepegek minden részén megéled. A főispánnak egyenes, nyílt fellépése terjengősségtől ment, de a helyzetet teljesen megvilágító velős és tartalmas nyilatkozatai mindenütt a legjobb hatást keltették.

Nyílt, becsületos és egyenes politikát céljaiban határozottat s a magyar nemzeti érdekek szempontjából megalkuvást nem tűrőt, várunk Latinovits Páltól s hisszük, hogy főispánunk, a ki mindig a tettek embere volt, erre az utra lépett rá s azon meg is fog maradni.

Latinovits Pál kezében tartja ma a politikai és társadalmi élet kulcsát, még pedig az egész megyére vonatkozólag. Lehetetlen, hogy a mostani, az eddiginél sokkal nagyobb munkakörében ne ugyanazok az elvek vezérelnék, melyeket mint képviselő kisebb körben oly fényesen érvényre juttatott — s ekként működése nyomán megelégedés fog teremni s haladás virágozni.

Az installáció ünnepélyére a társtörvényhatóságok következő küldöttségei jelentkeztek:

Torontál vármegye részéről: Poroszkai Béla, Rónay Ernő, Talián Emil, Schulpe Vilmos, Urbán Péter, Rónay László.

Ujvidék város részéről: Sztratimirovits Vlada, Profuma Béla, dr. Marczekovits Imre, Adamovits Sándor, dr. Balla Aladár, Zahnbauer Ágost.

Verece város részéről: dr. Rezucha István, dr. Szeemayer Károly, dr. Haag Aladár, Raics Lyubomir.

Pancsova város részéről: Graf Pál, Fa István, dr. Todorovits Pantaleon.

Baja város részéről: dr. Hegedüs Aladár, Vojnits Dániel, Szutrély Lipót id., Fölker Gusz-

táv, Latinovits János, dr. Keller Imre, Schvarcz József, Evetovits János, Müller József, Villmann János.

Baranya vármegye részéről: Tormay Károly, Stajevits János, dr. Daróczy Aladár, Szinkovich Károly.

Szabadka város részéről: Mamuzich Lázár, Pertich Mihály, Szalay Mátyás, Jakobsits Gyula, ifj. Vojnits Sándor, Vermes Béla, Farkas Zsigmond, Paukovits Andor, dr. Rádich Péter, dr. Milkó Izidor, Deák István, Gábrits Alajos, Schmausz Endre, dr. Radovánovits György, Kovács Jenő.

Ezen kívül a vármegye minden községéből nagy számban voltak jelen a vármegyei törvényhatósági bizottság tagjai, köztük közéletünk jelesei, a községi előjáróságok és lelkészek közül igen sokan.

Az installáció ünnepélyeinek lefolyásáról tudósításunk a következő.

Városunk közönsége nagy igyekezettel és szeretettel készült. Már szerdán délután lobogódiszt öltött a város. Mindenfelé nemzeti trikolorok lengették. A vármegye, városházán, a többi középületeken és magánházakon nemzeti lobogókat lengettet a szél és a bajai-ut valóságos zászlóerdő volt. A magánházak közül a Kossuth Lajos-utca Szemző Gyula- és Falcione Gusztáv-féle emeletes házak erkélye nemzetiszínű szövettel volt igen izlésesen feldisztve és mindegyik erkély közepén magas zászlórúdon nemzeti lobogó volt kitzve.

Igen szépen fel volt disztve a város háza. Mindkét erkélye zöld koszorúkkal volt borítva és az egyik a város zászlója, a másikon egy nagy nemzeti cimerral ellátott lobogó volt. A közgyűlési terembe vezető lépcsőház délszaki növényekkel és zöld fenyőgalyakkal font koszorúkkal volt izlésesen disztve és a lépcsők szőnyeggel borítva.

Városunkban az installáció napján igazán lelkes hangulat uralkodott és ünnepi képe volt. Mindenütt ünneplőbe öltözött sétálók nagy tömege járt föl és alá, köztük nagyon sok idegen. A járó-kelő közönség különösen nagy érdeklődéssel kísérte és nézte az ünnepi istenitisztelekre menő küldöttséget. A nagyszámú kíséret általános feltűnést keltett és impozánsul hatott a néző közönségre, a fekete ruhás urak seregéből fényesen kiragygott sok tagnak pompás diszmagyarja, régi dicsőségünk idejéből való történeti kép hatásával volt a szemlélőre.

Az idegenforgalom is igen nagy volt e napon. Nagyon sok idegen érkezett városunkba és ezeknek sürgése, forgása egészen megváltoztatta városunk megszokott csendjét.

Indulás Latinovits Pál elé.

Szerdán este találkoztak a főispánunk elé Szabadkára indult küldöttségek Szabadkán. A küldöttség tagjai voltak a vármegye részéről: vezető ifj. Vojnits István főjegyző, tagok: Piukovits József, dr. Balaton Gyula, Boberics Milán, Roheim Károly, Vámoscher Nándor, Pribil Ernő, Seultéty Ferenc, dr. Mikosevits Kanut, Rockenstein Nándor, dr. Molnár Károly, Mihájlovits Kornél, Bezeredy István, Fernbach Károly, Dungserszky István, Vissy Károly.

A város részéről: vezető dr. Drakulits Pál, tagok: Falcione Nándor, dr. Grüner Samu, Frey Imre, Karakásevits Milivoj, dr. Baloghy Ernő. A küldöttségek csütörtökön reggel 6 órákor gyülekeztek a szabadkai vasuti váróteremben. Pontban 6 órákor megjelent ott az új főispán Latinovits Pál.

Vojnits István főjegyző a megye, dr. Drakulics Pál Zombor város részéről üdvözölték lelkesen.

A főispán meghatott válasza után a küldöttség tagjai a számukra készített pompás reggelihez ültek, mint a főispán vendégei. 6 óra 51 perckor megindult a külön vonat Zombor felé.

A főispán urral jöttek még Kovács Dénes dr. a „Budapesti Napló“ munkatársa és Pethő Lajos a „Felső Bácska“ szerkesztője. Bajmokon Szutrély Lipót főszolgabíró az almási járás közönsége, Pacseron Császár Péter főszolgabíró a topolyai járás közönsége, Nemes-Militicsen Tárczay Dezső a zombori járás közönsége nevében szép szavakkal üdvözölték a főispánt. Mindenütt nagyközönség volt jelen, a vasuti indóházak szépen föl voltak disztve, különösen feltűnt a Vidákovits Ferenc vezetése alatt Nemes-Militicsen megjelent díszbe öltözött tüzoltóság katonai magatartása és ovációja.

Nemes-Militicsen különben a főispán ur válaszában kiterjeszkedett ezen község hajdani nagy és dicsőséges szereplésére és azon reményének adott kifejezést, hogy e nemes község lakosait ezután is fogják lelkesíteni.

Nyolc óra hét perckor a főispánt hozó vonat Zomborba érkezett.

Megérkezés.

Latinovits Pál főispánt és az elébe Szabadkára utazott küldöttség tagjait hozó külön vonat reggel 8 órákor rohogott be a zombori pályaudvarra az ott összegyülekezett igen nagyszámú közönség lelkes éljenriadalma között. Megérkezett mozsár ágyuk dörgése jelezte és a pályaudvaron a zombori filharmonikusok zenekara játszott. A vasuti kocsiról lelépő főispánt Zombor város törvényhatósága nevében Hauke Imre polgármester a következő lelkes szép beszéddel üdvözölte:

Hauke Imre üdvözőlő beszéde.

Méltóságos főispán ur!

Sok százezer ember keblében kinevezetése a megnyugtató öröm érzetét keltette — városunk lakossága is vallás s nemzetiségi különbség nélkül lelkesedés s örömtől dagadó kebelével vette s fogadta e végeredményében üdvöt hozó szerencsés kinevezetést.

Eljöttünk, megjelentünk Zombor város polgársága részéről, hogy méltóságodat székvárosának falai között főispáni állásban üdvözöljük, hogy kimutassuk, kijelentsük azt, miszerint méltóságodhoz, mint régi ösmérsítükhöz rendületlenül ragaszkodunk. Igen sokszor — számtalanszor rohogott be ezzel a vonattal s mi mindig szívesen látnuk méltóságodat a közlgy étkeében faradva városunk falai között s így nem fog csodálkozni azon, ha kijelentem, hogy szívesebben még soha sem vártuk ezen vonatot, mint most, mert immár nem mint vendéget, hanem mint a városunk első polgárát vártuk és fogadjuk.

Teljes nyugodtsággal lépheti át városunk küszöbét, mert e város lakosságának őszinte szeretete és becsülése veszi körül.

Adja a mindenható egek ura, hogy azon szeretet, mit ezen ünnepélyes pillanathon érzünk, soha el ne muljék, hanem bölcs s tapintatos vezetése alatt öregbedve, a város fejlődésével s felvirágzásával polgárainak javát eredményezze.

Örömmel kiáltom, hogy az Isten hozta, az Isten tartsa meg, kívánván, hogy ezen új otthonában mindenkor boldog legyen s jól érezze magát. Eljen!

Latinovits Pál köszönő szavai és a felhangzott riadó éljenzaj után a főispán és kísérete pompás fogatokra ült és a díszbe öltözött városi lovas rendőrség és lovas bandérium előlovaglása mellett megindult a hosszú menet a város felé. A merre haladt a menet, mindenütt nagyszámú közönség szorongott az aszfalt járdákon, a házak ablakai is telve voltak nézőkkel és az út mentén minden egyes magánházon nemzeti lobogók lengtek. A közönség gyönyörködve nézte a pompás menetet, kalap és kendő lobogtatással, éljenzessel üdvözölte a város falai közé érkező főispánt.

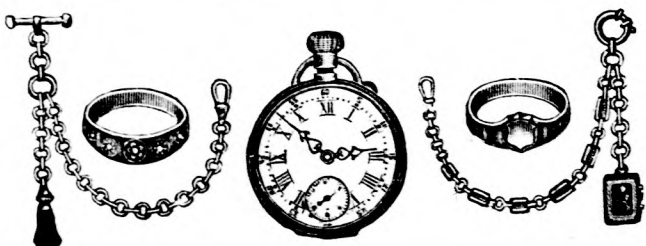
KARÁCSONYI ÉS UJÉVI AJÁNDEKNAK!

OLCSÓ ÉKSZER BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

KESZLER DEZSŐ Zombor, Kossuth-utca.

Nagy raktár órák- és ékszerekben, valódi ezüst és china-ezüst dísz tárgyak, berndorf és ezüst evőeszközök a legszebb és legolcsóbb kivitelben.

ÁRJEGYZÉK KIVÁNTATRA INGYEN.

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

A Kossuth Lajos-utca bejáratánál a Falcione Gyula alapítványi és Falcione Gusztáv-féle házak között hatalmas trikolóron e felírás volt olvasható: „Isten hozott!”

A Kossuth Lajos-utca felől a vármegyei székházhoz vezető úton a zombori önkéntes tűzoltó-egyesület díszbeöltözött tagjai állottak sorfalat. A vármegyei székház kapujában Karácson Gyula alispán a vármegyei tisztikar és a vármegyei törvényhatósági bizottság nagyszámu tagjainak az élén várta a főispánt.

Az igazán lelkes és tüntető éljenzés lecsillapultával előlépett Karácson Gyula alispán és mint a vármegye törvényhatósági bizottsága bizalmának letéményese, a vármegye közönsége és tisztikara nevében szép, lelkes beszédben üdvözölte a főispánt és kérte, hogy a vármegyei székház falai között érezze magát otthon, a vármegye boldogulására és virágzására irányuló munkásságához pedig kérte az Isten áldását.

Riadó éljenzés kísérte az alispán üdvözlő beszédét. — Latinovits Pál főispán igen szép és meleg szavakkal válaszolt az alispán üdvözlő beszédére. Elmondotta, hogy eddigi közéleti működésében is mindenkor a vármegye emelkedése volt célja és most is, mint annak főispánja, minden erejével oda fog törekedni, hogy a vármegye közgazdasági, ipari, kereskedelmi és kulturális téren az ország első vármegyéjé sorába emelkedjék. Kérte a vármegye közönségét és tisztikarát, hogy ebbeli munkájában őt támogassa, ne vezérülnek, hanem a mi eddig is volt, jóbarátjuknak tekinték őt és az apostoli király magas szent jellegű munkájának e vármegye boldogítására. A főispán megnyerő beszéde, igaz érzelmektől áthatott hangja és szavai lelkes hatással voltak a jelenlévőkre és azoknak zúgó éljenzése közt ment föl lakosztályába.

Isteni tisztelet.

Reggeli fél tíz óraker isteni tisztelet volt a róm. kath. templomban, melynek tornyán hatalmas nemzeti lobogó lengett. A templomot zsufolóság megtöltötte az áhítatos hívők serege és sokan ki is szorultak, a sekrestyében, a folyosón és a templom előtti járdán foglaltak helyet. A főispán és kísérete a templomban helyet foglalván, kezdetét vette az isteni tisztelet, melyet a fényesen kiválóított főoltárnál Fejér Gyula apát-plébános apáti ornátusban nagy és fényes segédlet mellett celebrált. Az isteni tisztelet alatt a kaszinói dalárda Kempter „Veni Sancte“-ját és a magyar nemzet imádságát: az „Isten áldd meg a magyart“ énekelte a megszokott precizitással. Innen a menet a gör. kel. szerb templomba vonult, hol Kupuszárevits Lyubomir szintén fényes segédlettel mondotta az áldást. Az isteni tisztelet után a főispán és kísérete a vármegye székházába tért vissza.

Vármegyei diszközgyűlés.

A vármegyei diszközgyűlés, a melynek Latinovits Pál főispán beiktatása volt az egyedüli tárgya, délelőtt fél tizenegy óraker vette kezdetét. A közgyűlési terem a szó szoros értelmében véve, zsufolóságig telt meg és igen sokan szorongtak a kis ülési teremben és a folyosón is.

A közgyűlést szünni nem akaró lelkes éljenzés közt Karácson Gyula alispán nyitotta, meg és az üdvözlő a majdnem teljes számban megjelent bizottsági tagokat, a főrendiház és az országgyűlés tagjait, a szomszéd törvényhatóságok, Baja, Szabadka, Újvidék város küldöttségét, a testületeket és hivatalokat, a kik a közgyűlésen megjelentek. A diszközgyűlés jegyzőkönyvének vezetésével ifjú Vojnits István főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével pedig Lánckzor Antal tb. főjegyzőt bízta meg.

Erre Vojnits István felolvasta a belügy-miniszter leiratát, melyben arról értesíti a vármegye közönségét, hogy a király öfelsége folyó évi november hó 18-án kelt legfelsőbb elhatározásával borsódi és katymári Latinovits Pál országgyűlési képviselőt Bács-Bodrogh vármegye és Zombor sz. kir. város főispánjává nevezte ki. A miniszteri leiratot a jelenlévők állva hallgatták meg és lelkes éljenzéssel vették tudomásul.

Erre Karácson Gyula alispán a vármegye közönsége nevében ékes szavakkal ad kifejezést annak a nagy öröme, a melylyel a királynak ezen legkegyelmesebb elhatározása és a kormány bizalma Latinovits Pál főispán kinevezése vármegyeszerte keltett és indítványozza, hogy ősi szokás szerint egy küldöttség hívja meg a főispánt a közgyűlésbe. A küldöttség: Eigl József újfuttaki apát, a Ferencz József-rend lovagja vezetésével a következő tagokból állott: gr. Chottek Rezső, Dungszyrsky István, Jovánovits Mladen, Roheim Károly, Piukovits József, id. Szemző István, Szendy Lajos, dr. Hadzay János, Zsupánszky Lyubomir.

Ezen küldöttség megbízásában eljárván, mikor azzal Latinovits Pál a közgyűlési terembe belépett, igazán falrengető, zúgó éljenzés fogadta. Percekig tartott, míg a lelkesedés ezen külső nyilvánulása lecsillapult.

Erre Latinovits Pál főispán letette a tisztiskarát, melyet ifj. Vojnits István főjegyző olvasott fel és a nagy közönség állva hallgatta meg.

Az eskü letétele után az újra kitörő éljenzések lecsillapultával Latinovits Pál főispán elmondotta nagyszabású székfoglaló beszédét.

A székfoglaló beszéd.

Ugy a megyei, mint a városi közgyűlések kiemelkedő mozzanatát képezte Latinovits Pál székfoglaló beszéde.

A teljes igazságot mondjuk meg, midőn ennek rendkívüli hatásáról adunk hírt, a beszéd, melyet alább egész terjedelmében közlünk, oly egyszerű és nemes páthosszal volt előadva, hogy mindenki, a ki hallotta, meg volt győződve, hogy főispánunk a beszédben letektetett irányelveket nemcsak mondja, hanem átérzi és így követni is fogja.

Frenetikus tapsokra ragadta a közönséget főispánunknak az a kijelentése, hogy kormányzata alatt a jog mindenben és mindenivel szemben érvényesülni fog, a törvények és szabályok szigoruan betartatnak és igazságát mindenki el fogja nyerni.

Hasonlóképp zajosan megtapsolták azon kijelentését, hogy a tisztikartól nem servilismust vár, hanem önálló fölfogást, értékes munkát, melyet mindig meg fog becsülni.

Igen jó hatást keltett elődjének, báró Vojnits István „fényes kormányzati működésének“ teljes elismerése. Zúgó éljenzés kísérte a közgyűlési teremben e szavakat is.

A beszéd önéreztet hangja Latinovits Pál nemes és férfias egyéniségére vall és méltán helyeselt mindenki, midőn a főispán abbéli reményének adott kifejezést, hogy a vármegye és a város közönsége nem fogja megvonni támogatását tőle, a kinek a megyei közélet szolgálatában, különféle állásokban eltöltött szereplésénél fogva alkalmat nyílt mindazzal megismerkedni, a mi a közönségre nézve fontossággal bír.

Latinovits Pál székfoglalója, az ereje, tudása és munkaképe tudatában levő vezér bátor és nyílt fellépése volt.

A városiaknak különösen tetszett, midőn a város autonom jogainak és működésének fontosságáról beszélt és kijelentette, hogy minden kérdést a legbehatóbb eszmecsere után akar eldönteni és ha ezen a téren kölcsönös jó akarat mutatkozik, nincs az a nehéz kérdés, a mit sikeresen eldönteni ne lehetne.

Latinovits Pál beszéde.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A törvény által előírt esküt letévén, hálás érzülettel valom magam szerencsésnek, hogy Ó császári és apostoli királyunk kegyes elhatározásából és a magas kormány bizalmából, szeretett anyamegyém főispáni székét ezennel elfoglalhatom.

Midőn ezen nemes, nagytüreltű és közel egy millió lakosságu és polgári intelligenciájával, ugy vagyoni állapotával is imponáló vármegye főispáni állásának betöltésére vállalkozom, nagyon is érzem, hogy feladatomban sikeresen csakis a vármegye közönségének és kipróbált tisztviselőkarának őszinte és odaadó támogatásával fogok megfelelni.

A vármegye közgyűlei iránt már évek óta meleg érdeklődéssel viseltetvén, alig van község e vármegye területén, melyben meg nem fordultam, melynek lakosságával ne érintkeztem volna; és így a tekintetes törvényhatósági bizottság, valamint a megyei lakosság általában bizonyára inkább meg volt győződve szándékaim becsületességéről és nyílt őszinteségemről, sem hogy közügyeink intézésénél jóakaratu támogatását, segédkezését tölem megtagadná.

Imerve e főispáni székben elődeimet, aggodalom és kétely érzetével tekintek a jövőbe, mert elődeim hosszabb ideig levén e vármegye közügyeinek feltgye letével és ellenőrzésével megbízva, számos bizonyosság adtak hivatottságuk jóakaratu ügybuzgóságuknak, a köztgyűltre hasznos tapasztalatuknak, e vármegye közönségének a nagyrabecsülés, a szeretet és őszinte sajnálkozás érzetét hagytak hátra távozásukkal.

Tudom, hogy a tekintetes törvényhatósági bizottság tagjainak szívében meg sokkal élénkebb és sokkal melegebb közvetlen elődöm báró dr. Vojnits István kiváló és sokoldalú ténykedésének érzete és emléke, sem hogy mellőzhetnem ez alkalommal is őszinte tisztelettel említeni fel az ő példás igyekezetet, szorgalommal és tapasztalattal mindenkor e vármegye és annak lakói javát célzó és szem előtt tartó fényes hivataloskodását, melylyel ugy a magas kormány elismerését, valamint e megye közönségének hálás ragaszkodását és szeretetét méltán kiérdemelte.

Az ország, valamint e vármegye lakóinak többsége által támogatott kormány megtisztelő bizalma folytán hivatván meg e helyre, csak természetesen fogja találni mindenki, hogy a kormány elveit, intencióit, melyek szerint az ország sorsát intézni, érdekeit, javát szolgálni, érvényesíteni kívánja, teljesen osztom és vele magam azonosítva érzem, azon elvet tehát, melylyel Széll Kálmán kormánya megalakult, hogy „jog, törvény és igazság“ mindenkor és minden irányban, én is magaménak valom. Ez leszen jelszavam és irányítóm ugy a köztgyűlek intézésénél általában, mint egyesek ügyeinek elbírálása eseteiben, menten minden felekezeti, nemzetiségi vagy politikai elfogultságtól. Mert, tekintetes törvényhatósági bizottság, én a szabadelvű irányzatnak vagyok híve és tudomásom szerint ezen nagy, vagyonos és független polgárság által lakott vármegyében más irányzat üdvös nem is lehet. S ha jogom és kötelességembe kepest a törvény korlátain belül ezen irányzat fenntartása és érvényesítésére töreksem is, azért mégis mindig tisztelet és türelemmel fogok viseltetni mások eltérő politikai meggyőződése iránt.

Mert szerény nézetem szerint a helyesen értelmezett szabadelvűség jellegéhez tartozik mások eltérő nézetei iránt türelemmel lenni, azokat egyoldalú elfogultság nélkül fogadni, sőt lehetőleg oda törekedni, hogy az eltérések elsimittassanak, az ellentétek kiegyenlítettessenek, hogy eként a köz- illetve szeretett anyamegyénk javára, haladására, fejlődésére, emelkedésére, boldogulására, a szabad mozgás szellemében, vállvetve, egyetértve törekedhessünk, működhesünk. A törvénynek és törvényerejű rendeleteknek tiszteletben tartására, azok végrehajtására felügyelni, azokat ellenőrizni, a jól fölfogott közérdekből kötelességemnek fogom ismerni. Ebben különösen számítok e vármegye tisztikarának ismert ügybuzgalmára és kötelességére, melylyel eddig is hivatalos feladatát oly lelkiismeretesen teljesítette.

Kívánatosnak tartom, hogy a hivatali tekintélyt a tisztviselő egyéni érdeme is emelje. A fegyelmi szabályokat megfelelő szigorral, a jog, törvény és igazság elvei értelmében kívánom alkalmazni s ha a mulasztó vagy egyebet vétkes tisztviselővel szemben a fegyelmi szigor enyhíteni nem is látom helyesnek, de a munkas, a becsület, kötelességét híven és odaadással teljesítő tisztviselőtől az elismerést megtagadni sem helyesnek, sem igazságosnak nem tartom. A tisztviselőtől nem servilizmust, de felelőssége teljes érzetében öntudatos és korrekt munkát kívánok.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Mindannyian tudjuk, mily nagy a száma és fontossága azon közérdeklő kérdések és ügyeknek, melyek e vármegye közönsége érdekében részünt már folyamatban vannak, részünt megindítandók, melyeknek a közjóra és közérdekeire való helyes elintézésénél nagy szüksegt van az önök bölcs és jóakaratu hozzájárulására és támogatására, engedjék meg tehát, hogy fogatkozásaim érzetében teljes bizalommal ismételen kérem önöket, hogy engemet — ha kifizetendő tevékenységemet a közérdekvönnek, tehát helyesnek és érdemesnek fogják találni — hathatos és jóindulatu támogatásukban részesíteni kegyeskedjenek!

Szíves megjelenésükért fogadják őszinte hálás köszönetemet.

Közbe-közbe lelkes éljenzések és taps szakították meg a beszédét.

Ezután ifj. Vojnits István főjegyző mondotta el lelkes páthosszal a következő beszédét:

Ifj. Vojnits István beszéde.

Méltóságos Uram!

Az őszinte öröm érzelmével eltelve léptünk ma tanácskozási termünkbe, hogy méltóságodnak a főispáni székbe való beiktatásánál jelen legyünk, abban részt vegyünk.

Örömlámpát tüllünk ma, a midőn hivatalosan is tudomásunkra hozott Ó császári és apostoli királyi Felségének abbéli legfelsőbb elhatározása, melylyel méltóságodat szeretett anyamegyénk főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Hazafias örömmel értesültünk ezen legfelsőbb elhatározásról, mert szívünk mélyéből meg vagyunk győződve arról, hogy méltóságod kiváló tehetségével, mindenkor tanusított munkásságával méltó utóda lesz ama nagynevű elődeinek, kik e vármegye kormányán hirt, dicsőséget és hervadhatlan babérokat szereztek.

Nem célok, de e szük beszéd keretén nem is lehet az, hogy méltóságod érdemeit felsoroljam, hisz köztudomású dolog, hogy méltóságodnak, mint országos képviselőnek ajtaja mindenki előtt nyitva állott, s ha igazságos vagy méltányos volt kéréme s avval méltóságodhoz fordult, biztos lehetett felőle, hogy azt legmelegebben pártolná s lehetőleg keresztül is fogja vinni.

A hazafias örömmel kivül a legnagyobb megnyugvással is fogadtuk méltóságodnak főispánná történt kinevezését, mert meg vagyunk győződve, hogy méltóságod ismert vasszorgalma, igazságszeretete s erélylyel párosult tapintatánál fogva jó vezére lesz e vármegyének s a legnehezebb kérdésekben is megtalálja a helyes kibontakozást.

Ezen reményben teljes bizalommal nézünk méltóságod jövődöbéli főispáni működése elé s készséggel ajánljuk fel odaadó támogatásunkat méltóságodnak, hogy díszes állásával járó terhes feladatát megkönnyítsük s kérem méltóságodat, fogadjon Bács-Bodrogh vármegye tisztikarának általam tolmácsolt örömeztetést kegyesen, melynek viszonzásául csak azt kérem, hogy méltóságod vármegyénk tisztikarát hajamába fogadni s abban megtartani kegyeskedjék.

Isten éltesse méltóságodat!

Ifj. Vojnits István beszédét lelkes éljenzéssel fogadták.

Szólásra emelkedett ezután Hoffmann Károly apát-plébános, vármegyei közéletünk jelese és a vármegye közönsége nevében a következő eszmegazdag költői szárnyalású ugy tartalom mint formában remek beszéddel üdvözölte Latinovits Pál főispánt:

Hoffmann Károly beszéde.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Azon aegist, mely alatt a magyar nemzeti szellem halhatatlanságra emelkedett, az isteni Gondviselés bármely akaratából forrasztotta egybe.

Ezeknek elseje: a magyarok lángoló hazaszeretéből táplálkozó nemzeti életerő, mely a történelem megdönthetetlen tanúsága szerint, minden számszerinti esőke-nésnél s minden küzdelemnél megújodva tört elő; mely e haza nemzetét annyi viszontagságteles megpróbáltatáson és küzdelmen keresztül vezette, azt fejlesztette és gyarapította; melyet az elődök mindig csak nagyobb nyomást érzett, annál hatalmasabban, erőteljesebben nyilatkozott meg.

A második: a magyar nemzet fényes történelme és fenséges tradíciója, melyek a honfűi összetartozás érzületének és a nemzeti szellem megismosodásának új táperőt nyújtottak.

A harmadik: a kereszténység alapelveire fektetett, a honfűak lángoló hazaszeretete és véráldozata által összeforrasztott, a nemzet szívós tradícióival megszilárdított és Szent István koronájának felséges jelképében eszményesített alkotmányunk, melynek sajátos karaktere lehetővé tette azt, hogy e nemzet szelleme, erkölcsé

Melléklet.

és felfogása a magyarság és így saját nemzeti állásuk, alapjait megalapozó erények határ-áadásban nyilvánították és diplomaciát európai civilizáció, tetében mérlegbe részesítik.

Ez alkotmányunkat veit mindenkor a voltak ama végvárak kioltani sobasem tornyai s védbastyák szemben. Ezekben mérleget s ezekben A vármegye volt a haza földjén vezető. A magyar nem Bács-Bodrogh vármegyei misszióját szűllőitei, kegyelt mert annak a törönelmi múltja megta hódítani, de a magy megtanít, hogy a n életi bölcsesség és tisztelet legbiztosab itt lakó különböző alakulatok egyaránt hazánk iránti szere e

S hogy vármeg a jövőben is kellő és királyi Felsége legfőbb gondozása jelleme, fényes tel szíve, törvényhozó eleve is biztosított csak: „a jog, igazsa kormányának egyen bacsmegeyi közelet jötekonny gyamolított tározásauak motívum dományából, de a m leből fogja alkotni zeti összhaladáshoz helyi érdekek hű ap telmenyekhez való ta intézkedésnek a ha adminisztratív képeis főispáni igaz hivatas megeyuk szellemi s ban az eddig elért s lesz, szem előtt tart „Concordia parvae r fabuntur.“

Ebben a biztató tiszteletnek tolmácsol közönsége méltóságod hozott!“ szozataval e az isteni Gondviselés új főispánunkat meg áldásával kísérje es

A beszédét á kísérete.

Ezután indítva a diszközgyűlésen el gyűlési jegyzőköny

Ezek után a jelenlévőknek a k a közgyűlés jegyző hó 15. napjának annak hitelesítés Károly, id Mihály zottsági tagok n Latinovits Pál fő szerű tapsvihar k

Városunk tör féltizenkét óraker gyűlését.

A közgyűlés összegyűlt törvény zése között Hauk z és megjelent biz lelkes szavakkal egy bizottság kül pánnak a közgyű

Ezen küldött apát-plébános vez dr. Bikár Nenád, György, Falcione Gráb Nikáz, Ha Róbert, Koczkar bomir és Weidinge

Mig a küldő gármester a közg Rövid időre elnöklő polgárm nyitotta.

Latinovits P megyei törvényha törvényhatóságok megyei tisztikar

Hauke Imre szédét intézte a

Mel Alattvalói hód törvényhatósági biz rályi Felségének az

és felfogása a maga közvetlenségében megnyilatkozással s így saját nemzetének igazi közvetlen intézőjévé válhassék, alapját megvetve és létét biztosítva egy oly államnak, melynek becsét mi, mint e hazának hű fia ösi erényként bátortalan szeretetben és önfeláldozó odaadásban nyilvánítjuk s melynek súlyát a külföldi politikát és diplomáciát intéző államférfiak is úgy a nyugat-európai civilizáció, mint a nemzetközi egyensúly tekintetében mérlegbe vetik és fokozódó praeponderációban részesítik.

Ez alkotmányunk szervezetének legdrágább ékköveit mindenkor a vármegyék képezték. A vármegyék voltak ama végvárák, melyekből a nemzeti szellemet kioltani sohasem sikerült, ezek voltak a bazafiság őrtornyai s védbástyái az értelmi és reális támadásokkal szemben. Ezekben helyezte el a magyar justícia az ő mérlegét s ezekben mutatta be honfiai összes áldozatait. A vármegyék voltak azon központi telepek, melyekben a haza földjén végigvonuló hazaszeretettel lángokra gyuladt. A magyar nemzeti szellem ezen védbástyái között Bács-Bodrogh vármegye egyike azoknak, melyeknek történelmi misszióját nemcsak becsültük, de mint annak szülöttei, kegyelettel is balmozuk el, annál is inkább, mert annak a török hódoltságban megnyilatkozó történelmi multja megtanít arra, hogy karddal földet ugyan hódítani, de a magyar szellemet elnyomni nem lehet, megtanít, hogy a multból örökségképp ránk szállott közéleti bölcsesség és mérséklet, ildomoság és kölcsönös tiszteltet legbiztosabb utját egyengetik annak, hogy az itt lakó különböző felekezetek, társadalmi és nemzeti alakulatok egyaránt a kölcsönös tiszteltetben és édes hazánk iránti szeretetben egyesülhessenek.

S hogy vármegyénk fényes multjának e tanúsága a jövőben is kellő irányban érvényesüljön, Ó császári és királyi Felsége Bács-Bodrogh vármegye közéletének legfőbb gondozását oly férfira bízta, kinek kimagasló jelleme, fényes tehetsége, mély vallásossága, nemes szíve, törvényhozói tapasztalatából merített jártassága eleve is biztosított nyujtanak arra nézve, hogy nemcsak: „a jog, igazság és törvény“ hű őre, de az ország kormányának egyenes és nyílt tanácsosa lesz, kiből a bácsmegei közélet minden eleme nemcsak irányítót, de jótékony gyámolítót is fog lenni, ki itéletének és elhatározásának motivumait nem egyedül az exigenciák tudományából, de a morál politikai szempontok összetételéből fogja alkotni; ki a megyei önfejlesztésnek a nemzeti összaladáshoz való bölcs párbuzamosításában, a helyi érdekek hű ápolásában s egyúttal az állami követelményekhez való tapintatos idomításában, minden helyi intézkedésnek a haza ügyére való fordításában egy adminisztratív képességével, mint politikai fölényével és főispáni igaz bivatásának fenköltésével szeretett vármegyénk szellemi és anyagi fejlődésének további útjában az eddig elért sikereket föntartani s növelni képes lesz, szem előtt tartva Sallustiusnak bölcs mondását: „Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur.“

Ebben a biztató reményben s annak az általános tiszteltetnek tolmácsolásával, melylyel az egész vármegye közönsége méltóságodat környékezi, a legmelegebb „Isten hozott!“ szózatával és ama forró óhajjal üdvözlöm, hogy az isteni Gondviselés méltóságos Latinovits Pál szeretett új főispánunkat magasabb működésében kifogyhatatlan áldásával kísérelje és soká, igen soká éltesse! Eljen!

A beszédet általános helyeslés és éljenzés kísérte.

Ezután indítvány tétetett arra nézve, hogy a diszgyűlésen elhangzott összes beszédek a közgyűlési jegyzőkönyvbe szószertint felvétesse.

Jegyzőkönyv hitelesítés.

Ezek után elnöklő főispán megköszönte a jelenlevőknek a közgyűlésen való részvételét és a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére folyó hó 15. napjának délutáni 4 óráját tűzte ki és annak hitelesítésével id. Szemző István, Roheim Károly, id. Mihályi János és Kohut Henrik bizottsági tagok megbízatván, a diszgyűlést Latinovits Pál főispán lelkes éljenzés és orkán-szerű tapsvihár között bezárta.

Székfoglaló a városnál.

Városunk törvényhatósági bizottsága délelőtt féltizenkét óraker tartotta meg beiktató diszgyűlést.

A közgyűlést a majdnem teljes számban összegyűlt törvényhatósági bizottsági tagok éljenzése között Hauke Imre polgármester nyitotta meg és a megjelent bizottsági tagokat és a vendégeket lelkes szavakkal üdvözölvén, indítványozta, hogy egy bizottság küldessék ki Latinovits Pál főispánnak a közgyűlésre leendő meghívására.

Ezen küldöttség tagjai lettek Fejér Gyula apát-plébános vezetése alatt báró Bibra Frigyes, dr. Bikár Nenád, Bittermann Nándor, Birvalszy György, Falcione Gusztáv, Georgievits Koszta, Gräff Nikáz, Hameder Károly, id. Heindlhofer Róbert, Koczkar Zsigmond, Kupuszarevits Lyubomir és Weidinger Sándor városi bizottsági tagok.

Mig a küldöttség odajárt, Hauke Imre polgármester a közgyűlést felfüggesztette.

Rövid időre visszaérkezett a küldöttség és elnöklő polgármester a közgyűlést újból megnyitotta.

Latinovits Pál főispán kíséretében a vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok, a vendég törvényhatóságok küldöttségének tagjai és a vármegyei tisztikar is megjelent.

Hauke Imre polgármester a következő beszédet intézte a főispánhoz:

Méltóságos főispán ur!

Alattvalói hódolattal, osztatlan lelkesedéssel fogadta törvényhatósági bizottságunk Ó császári és apostoli királyi Felségének azon legfelsőbb elhatározását, melylyel

városunk főispánjává a legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Teljes a mi örömrünk és bátortalan a mi lelkesedésünk, mert megszerzett s összegyűjtött bő tapasztalata, önzetlen munkássága, elért kiváló sikerei, egyéniségének bölcsesége, de mindenekfeletti szeretetreméltósága biztosítékot szolgáltatnak arra, hogy vezetése alatt városunknak anyagi jóléte s szellemi fejlődése felvirágozni fog.

A város falai között, itt ezen közgyűlési teremben, a midőn első ízben nyílik meg az ajk szótára: mély tiszteltet s szeretettel fogadom, üdvözlöm Méltóságodat első sorban Zombor szabad királyi városának törvényhatósági bizottsága nevében, kifejezést adva azon közérzűletnek, egy szívvvel, egy lélekkel kiáltva: az Isten hozta körntkbe, az Isten tartsa meg városunk javára s boldogítására az emberi kor legvégsőbb határáig Eljen!

Egyben engedje meg, hogy felkerjem, miszerint törvényeink értelmében a hivatalos esküdt letenni és főispáni székét elfoglalva „ősi szokásként“ működési körét bevilágító székfoglalóját kegyesen megtartani méltóztatassék.

Latinovits Pál főispán letevén az esküt, a következő székfoglaló beszédet mondotta el:

Latinovits Pál beszéde.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Ó Felsége koronás királyunk által Zombor szabad kir. város főispánjává rendeltetvén, mint a városi önkormányzatnak, úgy a város által közvetített állami közigazgatásnak felügyeletére és ellenőrzésére bivatott főispán, a magas kormány jelszavával köszöntöm önöket „jog, törvény és igazság“ mindenben és mindenkinek tiszteltetben tartani minden jogot, érvényt szerzeni a törvénynek, el nem téveszteni az igazságot!

Ezek lesznek vezetőim mindenkor a város ügyeinek intézésénél, ehhez kérem az önk jóakaratu támogatását, hogy ekként közös akarattal, egy célra ható erővel, Zombor városát a megindult fejlődésében elősegítsük, annak felvirágoztatásán kölcsönös jóindulattal és bizalommal működhesünk, munkálkodhassunk, mert hiszen tek. törvényhatóság, közös célunk kell hogy legyen, Zombor városát az ország városai között azon fokra emelni, mely őt intelligenciájánál és vagyoni súlyánál fogva joggal és méltan megilleti.

Tekintetes közgyűlés! A városok a világ minden államában kiváló helyet foglalnak el és vezető szerepük van! A városokban gyűl össze az illető vidék intellektualis és vagyoni ereje, súlylyal és fontossággal bírnak tehát közdolgozokban, mire egyébiránt autonóm jogkörük is kizárólag bivatottakká teszi.

Zombor szabad kir. város az ország egyik legnagyobb vármegyéjének központja, székhelye lévén, megfelelő súlylyal befolyásolja, mindenkor a közszellem, alakulását.

E város autonóm jogkörét tiszteltetben tartani és megóvni kívánom; közdolgozoknak megvitatását mindenkor jogosnak és üdvösnök tartom, mert csak így lehet mód és alkalom különböző és eltérő nézetek megismerésére, azok lehető összeegyeztetésére, hogy ekként az ügyek a valóban felismert közjóhájnak, közérdeknek megfelelő elintézését, megoldást nyerjenek. E város lakóinak közigazgatási téren felmerült minden jogos kívánalmait, igényeit — gazdasági, ipari, kereskedelmi, ügy közegészségügyi és kulturális téren felmerült minden érdekeit állásból kifolyólag tehetőségem és erőmből képest támogatni, előmozdítani kellemes kötelességemnek fogom ismerni.

Legyenek meggyőződve, hogy e város ügyeinek intézésében más, mint a valódi közérdek engem vezetői nem fog, és főszlyt fogok helyezni arra, hogy e város lakói általában bármely nyelvet beszéljék is, bármely felekezethez tartozzanak is, és bármely politikai nézet vagy párthoz csatlakozzanak is, egyaránt azon megnyugtató tudatban legyenek, hogy a „jog, törvény és igazság“ mindenkivel szemben egyaránt megtartatik és gyakoroltatik.

Állásból kifolyó kötelességeim teljesítésében kiválólag számítok e város lakói, azok ügyeit, érdekeit és kívánalmait szívesképp ismerő tisztviselő kar minden egyes tagjának készsége és őszintén odaadó támogatására. S ha előforduló fegyelmű: vétség megtorlását a törvény teljes szigorával kell is kívánnom, a tisztességes kötelességet lelkiismeretesen és törekvő szorgalommal teljesítő tisztviselőtől elismerésemet sohasem fogom megtagadni.

Tekintetes közgyűlés! Midőn még azon őszinte óhajomnak adok kifejezést, hogy érintkezésünk a jövőben minél szívelesebb és bizalmasabb legyen, és ismételteln kérem a tekintetes törvényhatósági bizottság minden egyes tagjának hathatós és jóakaratu támogatását, — fogadják tiszteltetveljes köszönetemet, szives megjelenésükért, kegyes türelmükért!

Utánna szólásra emelkedett Hauke Imre polgármester és a következő üdvözlő beszédet mondotta el nagy figyelem és tetszés mellett.

Hauke Imre beszéde.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Elhangzott a hivatalos eskü, elhangzott a székfoglaló — nekem jutott a kiváló szerencse, hogy ezen fontos s nagy kibátású pillanatban városunk közönsége s tisztikara nevében is méltóságodat mint e városnak immár ünneplésen beiktatott főispánját őszinte tiszteltet, igaz szeretettel üdvözöljem.

Igazi benső örömmel, teljes megnyugvást keltő lelkesedéssel fogadtuk Ó császári és apostoli királyi felségének azon legmagasabb elhatározását, melylyel városunk főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Nagy és méltó a mi örömrünk, lelkesedésünk, mert városunk diszes főispáni székére erős akaratu, munkára vágyó, az alkotmányos törvényekhez ántorihatlannul ragaszkodó szilárd jellemű bázafit, a társadalmi élet körében fenkölt lelkitűtő, nemesen érző férfit nyertünk, akinek eddigi működése, a szomszédos társ törvényhatóság kebelében személyét környező osztatlan szeretet, munkássága s tevékenysége által kivívott tiszteltet, a közigazdasági viszonyok javítása s rendezése érdekében kifejtett tevékenysége, parlamenti szereplése által szerzett érdemei: eleve is biztosítékot nekünk arra, hogy

a lelkevel s eddigi működésével összeforrt Bács-Bodrogh vármegye kormányzása mellett bölcs vezetése alatt városunk is gazdasági, ipari, kereskedelmi, kulturális és közegészségi tekintetekben: kivívhatja magának azon helyet, mely után vágyik s melyet betölteni hivatva van.

Igen szép s dicső feladat jut városunk kormányzásával méltóságodnak.

Meg vagyunk győződve, hogy a szomszéd vármegye kormányzása a mi törekvéseink és céljaink elé gátló akadályokat nem gördit, — e tekintetben méltóságod bölcsesége mindenkor megtalálja a helyes utat székvárosát istápolni s mint édes testvért hasonló jó indulatában fogja részesíteni, hiszen a két törvényhatóság célja, törekvése: a magyar nemzeti érdekek, a magyar nemzeti szellem megóvása, emelése, megerősítése!

Városunk sorsát, jövőjét ma méltóságod kezébe tesztük le, — méltóztatassék azt velünk együtt munkálni.

Őszinte s nyílt szavaiból már is lelkesedéssel értettük meg, hogy tehetségeit, kiváló nemes munkakedvét s törekvését városunk jólétének emelésére, a közügyek zavartalan intézésére és a beke ápolására óhajja s fogja szentelni, működésében pedig mindenkor a jog, törvény és igazság vezérlelndi.

Városunk nagy közönségében nagyobb részben egyszerű gazdálkodó, de egyenes jellemű, magyar hazafiakat, városunkat önzetlenül szerető békés és erényes polgárokat fog megismerni, kik lángoló hazaszeretettel, vallásos benső meggyőződéssel munkálják a haza és városunk javát s a kiktől származó minden eszmét, minden szándékot egyedül a közügyek, a közélet előmozdítására irányuló jóakaratu méltóztatassék tekinteni.

Szerény, kötelességtudó, munkás tisztikart talál, mely működésének főcélját a közérdek, a városnak közjára képezi!

E tisztikar mindenben híven fogja követni bölcs tanácsát, egyúttesen karöltve fogja támogatni úgy bazafias, mint városunk közjára irányuló törekvéseit s minden egyes tagja méltóságod példájából merit szorgalmat, kitartást a munkában: mint tisztviselő, szilárd jellemet, önzetlen bazafiságot: mint polgár.

Mély tiszteltetl kérjük, hogy működésünk közben legyen mindannyioknak bölcs tanácsadója, buzdítója, bátorítója s ha ne talán merítse fel eset, midőn arra szükség lesz, az illetők utbaigazításában jóakaratu, nemes szívének szeretete vezesse.

Bizalmat kérjük ki, s mi bizalommal adózunk érte. Megvagyunk győződve, hogy egyúttesen kivivandó siker lesz egy méltóságodnak, mint e törvényhatóság egyetemének legnagyobb öröme, dicsősége, dicsekvése!

Es most, a midőn a jelen pillanat fontossága és ünneplésessége alkalmával lellem teljes bevével s igaz őszinte érzelmével megegyezve üdvözölöm, a nagy közönség minden egyes tagjának azon őszinte óhajtasával zárom szavaimat, hogy méltóságod és e város törvényhatóságát között létrejött ezen kellemes és kedves viszony sokáig tartson, legyen e nap városunk történetében nagyjelentőségű és egy szép s boldog jövőnek záloga.

Engedje meg az isteni gondviselés, hogy Zombor szabad királyi városát jólétben, boldogságban igen sokáig bölcsen kormányozhassa, kölcsönözzen ehhez a mindenható Egeknek ura testi és szellemi erőt, kitartást.

Isten méltóságodat: a Haza dicsére, a kormányzatára bizott két törvényhatóság boldogítására sokáig tartsa meg és éltesse. Eljen!

Zajos éljenzés követte ezen szép beszédet.

Utánna dr. Drakulits Pál városunk országgyűlési képviselője üdvözölte a főispánt a következő szép és lelkes üdvözlő beszéddel:

Dr. Drakulits Pál beszéde.

Méltóságos főispán ur!

E szabad királyi város törvényhatósági bizottsága engem bizott meg azzal, hogy méltóságodat diszes állásának elfoglalása alkalmából üdvözöljem. Bár sohasem voltam, most sem vagyok a hangzatos díszszónoklatoknak mestere, mégis örömmel vállaltam magamra e megbízást, örömmel vállaltam el azért, mert meg vagyok győződve arról, hogy méltóságod iránt táplált őszinte érzelmeimben, melyeket én, méltóságodat, mondhatnám már egy emberöltőn át magán- és közszereplésében ismerve, méltóságod iránt táplálok, mondom ezen érzelmeimben minden törvényhatósági bizottsági tag osztozik. És éppen azért, mert így érzünk, a tiszta szív szölyön, mely elmondja mit érez. Azt hiszem keresetlen szavakkal fogom megtalálni az utat méltóságos főispán ur szívéhez.

Méltóságos főispán ur!

Már az előttem szólott tisztelt polgármester ur kifejezést adott annak, hogy e város közönsége és tisztikara nemesak megnyugvással, hanem igaz benső örömmel és őszinte lelkesedéssel fogadta méltóságodnak Ófelsége részéről történt legkegyelmesebb kinevezését.

A miket igen tisztelt előttem szólott polgármester ur mondott, ugyanezeket ismételtetem én a törvényhatósági bizottság nevében.

Es mi az oka ez általános örömrnek, az, hogy oly férfi lett e város főispáni székébe tiltelve, kit mi már régóta ismertünk, ismertünk éppen e város érdekében folytatott többrendbeli áldásos működéséről. Ezen sokkal szerényebb körben kifejtett működése is már elegendő garanciát nyujt nekünk arra, hogy méltóságod ezen új diszes állásában is kiváló tehetséget, mindenre kiterjedő figyelmét s lelkes ügybuzgóságát e város javára s boldogítására fogja fordítani.

Méltóságos főispán ur, ha nem is mondta volna el programbeszédében azon irányelveket, melyek működésében vezetői fogják, már eddigi szerepléséből is következtetést vonhatunk volna azokra; de annál jobban esik, hogy most szájából halljuk, hogy milyen irányban fogja e város ügyeit vezetni, vagy helyesebben — a törvény intenció szerint — ellenőrizni.

Méltóságod kifejezést adott annak, hogy jól tudja, hogy e város törvényhatósági bizottsága mindenkor — rendes körülmények közt legalább — eléggé érett arra, eléggé nagykoru, hogy az ügyeket, a sztkéségelethez képest, maga vezesse.

Méltóságod kifejezést adott annak, hogy ezen törvényileg biztosított jogot respektálni fogja; a mi nagyon jól esett nekünk, jól esett azért, mert ebben látjuk e város autonomiájának garanciáját.

Ez az első feltétele annak, hogy a város boldoguljon; mert mi, a város gyermekei legjobban tudjuk azt, mire van a városnak szüksége. De ha tévedünk, ha szükség van méltóságod közbelépésére, akkor nem fogja tőlünk megvonni támogatását, akkor közbe fog lépni, úgy hogy a város vitális érdekei sérelmet szenvedni nem fognak.

Ime ezekben röviden elmondottam, hogy miért érzünk mi igaz örömet méltóságodnak főispánúá történt kinevezetése felett.

S az bizser, hogy az igen tisztelt törvényhatósági bizottság és a díszes közönség igaz óhajával s érzelmeivel találkozom akkor, midőn azt mondom: Isten hozta méltóságodat körünkbe és Isten áldása kísérje működésében!

A beszéd után a tanácskozási terem csak ugy zuggott az éljenzéstől és tapstól.

Végül Falcione Nándor bizottsági tag azon indítványt tette, hogy úgy a főispán székfoglaló, valamint Hauke Imre polgármester és dr. Drakulits Pál üdvözlő beszédei a közgyűlés jegyzőkönyvében szöszterint örökíttessenek meg. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag határozattá emelte.

Jegyzőkönyvhitelesítés.

Erre elnöklő főispán a szomszédos társtörvényhatóságok, katonák, egyetek és egyesületek kiküldöttjeinek mint vendégeknak, úgy a törvényhatósági bizottságnak megjelenésükért köszönetet mondott és a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére folyó hó 14. napjának délutáni 4 óráját tűzvéni ki, a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére felkértek: báró Bibra Frigyes, dr. Drakulits Pál, Falcione Gusztáv, Fejér Gyula, Gozdsu Elek, Gyórfy Géza, Koczár Zsigmond, Kupuszárevits Lyubomir, Széchenyi József, Vukicssevit Péter.

Ezzel a közgyűlés a főispán lelkes éltetésével véget ért.

Küldöttségek fogadása.

A városi közgyűlésnek befejezése után a főispán kíséretével együtt a vármegye székházába tért vissza és itt a tisztelgő küldöttségeket fogadta.

A főispán ur ezen fásasztó munkát oly gyakorlatossággal és nem lankadó kedvvel végezte, hogy őt valósággy gyönyörűség volt hallgatni. A szónak teljesen ura, kifejezései meglepően találók és szabatosak voltak és lelki világán nemességének egész skáláját láttuk végig vonulni, szívének jószágát, tudásának, tettvágyának és céljainak egész erejét láttuk visszatükröződni a küldöttségeknek adott válaszaiban. Egy felelete sem volt sablonos és mindig a velején talalta a témát, melyet az üdvözlő szónok megpendített.

Elsőnek az országgyűlési képviselők küldöttsége járult a főispán elé. Vezetőjük Piukovits József volt. Tagjai: dr. Molnár Károly, Latinovits Géza, dr. Hadzsy János, Fernbach Péter, dr. Drakulits Pál, Radovánovits György, Mihajlovits Kornél, dr. Zákó István és Daróczy Aladár (Baranya megyei) képviselők voltak.

Piukovits József mindenekelőtt kijelenti, hogy mint legidősebb, őt érte a szerencse a főispánt üdvözlőni a megjelent országgyűlési képviselők nevében.

Örömmel teszi ezt két okból, az első személyi természetű, t. i. az, hogy a bácsmegeyi országgyűlési képviselőket a legmelegebb barátság fűzte és fűzi az új főispánhoz; a második ténybeli, t. i. az, hogy a mikor a kormány Latinovits Pálra bízta a megye kormányzatát, jól választott és a megye ügyeit bölcs kezékbe tette le.

A főispán válaszában kijelenti, hogy azon körülmény, hogy ezen díszes állásra kinevezetett, nagyrészt képviselőtársainak jóakaratu támogatásában leli okát. Boldognak fogja érezni magát, ha a vármegye képviselőinek bármely irányban szolgálatot, szívességet tehet.

Róm. kath. papság, Fejér Gyula vezetése alatt.
Gör. kel. szerb papság, Kupuszárevits Lyubomir vezetése alatt.

Az alsó baranya—bácsi ref. egyház megye, Hetesey Viktor vezetése alatt.

Ag. ev. egyház, Korosy Emil vezetése alatt.
Izraelita papság, dr. Fischer Mihály vezetése alatt.
Cs. és kir. közhadsereg tisztikara, Nickl alezredes vezetése alatt.

M. kir. honvédség tisztikara és m. kir. csendőrség tisztikara, Schneider Frigyes százados zászlóaljparancsnok vezetése alatt.

Baranya vármegye küldöttsége, Tormay Károly orsz. képvis. vezetése alatt.

Torontál vármegye küldöttsége, Poroszkai Béla tiszti főügyész vezetése alatt.

Szabadka sz. kir. város és Baja t. j. küldöttségei, Schmansz Endre főispán vezetése alatt.

Pancsova és Versecz város küldöttségei, Zákó Milán főispán vezetése alatt.

Ujvidék sz. kir. város küldöttsége, Sztratimirovits Vlada tanácsnok, polgármester h. vezetése alatt.

Szegedi m. kir. erdőfelügyelőség, Pitroff Kornél erd. felügy. vezetése alatt.

Ferenc-csatorna részvénytársaság, Heinz Albert műszaki tanácsos vezetése alatt.

Bács-Bodrogh vármegyei tanító testület, Molnár Ferenc vezetése alatt.

Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület, Koczár Zsigmond k. t. vezetése alatt.

Bács-Bodrogh vármegyei orvos főokszövetség, dr. Hadzsy János orsz. képvis. vezetése alatt.

Zenta r. t. város küldöttsége, Dudás Lajos polgármester vezetése alatt.

O-Kanizsa község küldöttsége, Tóth József biz. tag vezetése alatt.

Bajai járás küldöttsége, Vojnits Máté főszolgabíró vezetése alatt.

Borsód község küldöttsége, Latinovits Géza orsz. képvis. vezetése alatt.

Bács-Bodrogh vármegyei községi jegyzők egyesülete, Zsupánszky Lyubó vezetése alatt.

Bácsmegeyi kör, Pinkovits Elemér vezetése alatt.

A következő küldöttségek ma tisztelegtek:

Gör. kel. szerb btköztség, dr. Drakulits Pál vezetése alatt.

Izraelita hitköztség, Roheim Károly vezetése alatt.

Kir. törvényszék, járásbírószág és ügyészség, Gozdsu Elek vezetése alatt.

Kir. pénzügyigazgatóság és adóhivatal, Gyórfy Géza vezetése alatt.

Tanfelfügyelőség, Gräff Nikáz vezetése alatt.

Államépítészeti hivatal, Sztankovits György vezetése alatt.

Folyammérnökség, Marton vezetése alatt.

Zombori főgimnázium, Rittinger Antal, vezetése alatt.

Zombori felső kereskedelmi iskola, Zsulyevits Ernő vezetése alatt.

Zombori gör. kel. szerb tanító- és tanítónőképző intézet, Kalits Demeter vezetése alatt.

Zombori róm. kath. óvónőképző intézet, Hübner Gyula vezetése alatt.

M. kir. posta és távírdó, Kreitz Lajos vezetése alatt.

M. kir. államvasutak, Gering Éde vezetése alatt.

M. kir. kincstári ügyészség, Dalmay Béla vezetése alatt.

Zombori adófelsőzámlási bizottság, Táczay Mór vezetése alatt.

Zombori ipartestület, Árucarnok és betegsegélyző pénztár, Frey Imre vezetése alatt.

Zombori iparos önszegélyző szövetkezet, Steiner Lajos vezetése alatt.

Zombori róm. kath. tantestület, Temunovits József vezetése alatt.

Zombori magyar nőegylet, id. Mihályi Jánosné vezetése alatt.

Zombori szerb nőegylet, Vukicssevit Katinka vezetése alatt.

Zombori izraelita nőegylet, özvegy Spitzer Mórné vezetése alatt.

Történelmi társulat, Kozma László vezetése alatt.

Zombori szab. Lyceum, Gozdsu Elek vezetése alatt.

Zombori ügyvéd egyet, Szilagyi Mór vezetése alatt.

Zombori orvos egyet, dr. Kabos Marton vezetése alatt.

Magyar olvasókör, Széchenyi József vezetése alatt.

Zombori Csitaonica, dr. Bikar Nenád vezetése alatt.

Zombori polgári kaszinó és dalárda, Pribil Ernő vezetése alatt.

Zombori iparoskör és dalárda, Zsulyevits Ernő vezetése alatt.

Zombori Sport Egyet, Gyórfy Géza vezetése alatt.

Zombori fűtármunkás társulat, Paul Kalman vezetése alatt.

Zombori takarékpénztár, Heindlhofer Róbert vezetése alatt.

Zombori kereskedelmi és iparbank, Pavlovits Simon vezetése alatt.

Zombori önszegélyző-szövetkezet, Táczay Mór vezetése alatt.

„Korona“ gőzmalom, Bittermann Nándor vezetése alatt.

Zombor szab. kir. város tisztikara, Hauke Imre vezetése alatt.

Bács Bodrogh vármegye tisztikara, Karácson Gyula vezetése alatt.

Ferenc-csatornai halásztati társulat, Dekker Pál vezetése alatt.

Főispáni hivatal személyzete, Szalay Frigyes vezetése alatt.

A bankett.

A díszebéd a „Vadászkürt“ szállóban és a polgári kaszinóban folyt le. Körülbelül hétszázan vettek részt és vidám hangulat mellett mulatoztak. A menüt itt közöljük:

I. Leves:

Szárnyas Ragout barna, rántott borsó.

II. Halak:

Tok, Fogas és Kecsege
Majonais és tártárral.

III. Husok:

Angol Roastbeef francia burgonyával.
Bélszín pástétommal.

IV. Sütlek:

Pulyka, Malac és Borjusstült
Vegyes saláta- és ugorkával.

V. Tészták:

Crème és Almáslepeny.
Vegyes torta.
Giardinetto.

Fél liter budaacsonyi bor.

Az első felköszöntőt Latinovits Pál főispán mondotta és lelkes szép szavakkal éltette őfelsége a királyt. A többi felköszöntők közül szöszterint közöljük a következőket:

A vármegye közönsége nevében Szendy Lajos a következő tósztot mondotta:

Szendy Lajos beszéde.

Mélyen tisztelt uraim!

Hosszas szünetelés, a türelmetlenség fokozódott várakozás után be van tehát töltve Bács-Bodrogh vármegye főispáni széke. A legmagasabb királyi akaratnyilvánulás beültette a főispáni székebe Latinovits Pált, egyik méltó sarját annak a Latinovits családnak, a mely két évszázad óta, a mióta vármegyénk történetében szerepel, sok derék tisztviselőt adott vármegyénk közeletünknek, sok vitéz katonát a hazának és királynak és sok jeles gazdát a közigazdasági életnek, és sok magasmiveltű férfit a társadalomnak.

A mai napon elhangzott fényes üdvözlő beszédek után talán ismétlésbe esem, de ez az ismétlés nekünk etiam deci es repetita placet, midőn kifejezést adok annak, hogy ünneplésünk központját képező eme kiváló férfit, vármegyei közeletünknek eme kimagasló alakját, úgy születése, mint családi tradíciói, főként pedig nagy közgazdasági tevékenysége, parlamenti szereplése és e vármegye közönségénél tapasztalható csodálatos népszerűsége, mintegy predestinálták Bács Bodrogh vármegye főispáni méltóságára. És mert ez a predestináció valószínűságra vált, ezért nagy a mi örömrünk, ezért oly bensőséges teljes e mai ünneplésünk, azért emelem én poharamat az ünneplést férfura és Bács-Bodrogh vármegye közönsége nevében kiáltom, s hiszem, hogy a jelenlévők díszes serege velem visszhangozza: Latinovits Pál, Bács-Bodrogh vármegye főispánja sokáig éljen!

Zombor város közönsége nevében Koczár Zsigmond a következő felköszöntőt mondotta:

Koczár Zsigmond beszéde.

Mélyen tisztelt uraim!

A városok mindentűt, de főleg hazánkban a bennük összpontosított intellektuális erőnél fogva mindig fontos tényezői voltak az országos közeletnek s ha a vármegyei védhátyái ezredéves alkotmányunknak, a városok kulturális előhaladásunk erőforrásainak tekintendők.

A városokban fölhalmozott nagymennyiségű szellemi erőt irányítani, az országos közjó érdekében kihasználni a társadalmi és politikai élet vezérei hivatnak.

A vezetők bölcsesége, tapintata, mérséklete és műveltsége megtermékenyíti az egyesekben szunnyadó erőket, amelyek ezután kimeríthetetlen tárházai lesznek, kiapadhatlan jótékony forrásaivá válnak a társadalmi rend konszolidációjának, a politikai tisztességnek és az általános megelégedettség érzetének.

Ó császári és apostoli királyi felsége a magas kormány ajánlatára ömeltósága katymári és borsódi Latinovits Pal ur személyében városunk közigazgatási vezetését és társadalmi közeletünk irányítását oly férfura bízta, kinek nemes szíve, felekőti szelleme, fényes tehetsége és a törvényhozás terén kifejtett fáradhatlan munkássága közben szerzett gazdag tapasztalatai nekünk biztosítékul szolgálnak arra, hogy törvényeinknek hűséges őre, a kormánynak őszellen tanácsadója, közeletünknek vallás, nemzetiség és pártállásra való tekintet nélküli igazságos kormányzója leend s kiuek követendő nemes példája a még létező ellentétes elemeket is a hazaszeretet tisztító lángjával olvasztandja össze.

Enyem a szerencse, hogy Zombor sz. kir. város nagyközönségét képviselő városi törvényhatósági bizottság nevében üdvözlőbeszem főispánunkat, katymári és borsódi Latinovits Pal ur ömeltóságát azzal a mindannyiunk által őszintén áztérett kívánságunkkal kapcsolatosan, hogy adjon az Isten neki hivatalos működéséhez erőt és kitartást, a magauéletben pedig őrizze meg számkra továbbra is hagyományos szeretetreméltóságot.

Ezt a pohár bort szeretett főispánunk egészségére ürítem és kívánom, hogy a Mindenható őt igen sokáig éltesse. Éljen!

Az országgyűlési képviselőkre Gozdsu Elek köszöntött, tószija a következő:

Gozdsu Elek beszéde.

Mélyen tisztelt uraim!

Az emberi nem bölcselkedő természete erős küzdelmek közepette sokféle módját találta ki az ember, a nemzetek, az emberiség boldogításának — de az évezredek, hatalmas vízáramokhoz hasonlatos csendes folyásokkal ezeket a bölcselati uton kiszelt elmeleteket elvitték az „ismeretlen“, az „elfelejtett“ végtelen tengerébe. És a boldogulásért való küzdelemből csak az maradt meg, a mit a való élet virágzó fája gyümölcsben megtermett.

A népképviselőt eszméjére alapított államéleti formulát, nem a bölcselkedés, hanem az ember, a maga nép felségjogi, és emberi önértet igényei alapján a történelmi fejlődés törvényei szerint önmaga teremtetten, mert megértette, hogy e formula mellett intelligenciája szabadon bonthatja ki fehér szárnyait, hogy boldogulásának feltételeit felismerve azokat szabadon fejlesztheti. Ez a felséges emberi alkotás azonban munkát, és ennélfogva felelősséget is jelent. Jelenti pedig azoknak a munkáját és felelősségét, a kikre a nép e valóban fejedelmi jogokat szabad akarataból, független elhatározásából átruházta.

És ez a nagy munka, és ez a kitűnő felelősség különbözteti meg őket minden más polgáratól a mi országunknak is, mert nemzeti boldogulásunkat mi is a népképviselőt eszméjére alapított alkotmányos monarchiától várjuk.

A mi hitünk, a mi bizalmunk a képviselőinkben van! Ők velünk és helyettünk éreznek, ők velünk és helyettünk dolgoznak — mi érettünk!

Adjon nekik a mindenható törekvéseik megvalósítására erőt és egészségét. Éljenek a képviselők!

Schneider Károly a közhadsereg, m. kir. honvédség és csendőrséget éltette ezzel az áldomással:

Dr. Schneider Károly beszéde.

Tisztelt uraim!

Az állami élet szervezésében szükséges, hogy legyenek oly intézmények, melyek az állami akaratnak, erőnek és hatalomnak ott ahol kell, érvényt tudjanak szerezni.

Hazánk bölcsé Deák Ferenc egy remek beszédében egy alkalommal azt mondotta: hogy van egy törvény, mely minden polgári törvény felett örök és változhatlan, melyet a világ kezdetétől annyi századokon keresztül semmi álokoskodás sarkából ki nem forgatott, semmi hatalom és erőszak el nem nyomatott, egy oly törvény, melyet az alkotó minden jobb embernek szívébe vésett, mely nélkül a polgári alkotmány fenn nem állhat, mely nélkül írott törvény igazságos és boldogító nem lehet és ez a természetnek szent és sérthetetlen törvénye a személy és vagyonbátorságról.

Deák Ferenc eme örökbecsű szavai jutnak eszembe, midőn mai felszólalásomban oly intézményről akarok megemlékezni, mely hivatva van a személy és vagyonbátorságot, a közbátorságot, a küll és belbátorságot fenntartani és ezáltal a békés polgári munkásság eredményeit biztosítani és ezen intézmény a hadsereg.

Az újabbkori állami élet megszervezésében és mint meg még nem történt meg hivatásában a polgári alkotmányos intézmény.

Nagy és nemes és polgári társadalomleszteni és fenntartani hogy ezen jó egyetértés a közös hadseregnek őrségnek itt jelenleg munkásság, a polgári veszek, azon polgári ünneplésében, melyen novits Pál ömeltóság egyesülnek.

A közös hadsereg csendőrség, azoknak viselőire ürítem poharamat.

Boberits Milán a Latinovits család.

Mélyen

Az eddig elhangzottakban is részéről, a társaságban én is felszólalok, teszem a nagyrabecsültem kitűnő főispán ur magas szíveim és lelkeim megrögzött megemlékeztetésére, magasztalva a főispán, a kit úgy magas mint a mai nap hőse.

En pedig abban bízom, hogy felköszöntőmmel tisztelt urak érzelmei az urak nagybecsű figyelmükön rövid időre, tisztelettel üdvözlöm.

Mélyen tisztelt uraim! midőn ömeltósága, az talán egyik legszebb menüyen nemcsak az iránt érzett barátságot szeretetűnknek kifejezésé, e mai örömet vele itt.

Kivülről azonban még masok is, akik ömeltósága nemcsak hogy szívük részét, — aminthogy esélyükkel mintegy érzelmeik, úgy melegséget fogva, valamint a helyzetünkön való gondoskodásunkat, s felekőti lelkehez sok bármily őszinte legyen helyen ad ömeltóságát tisztelt és nagyrabecsült.

A család uraim, a Istenről és a természetéről a dőld és vedő szárnyai mindennapi faradalmi hason, ha csak egy család az a nyugalm, oly örömetlen, oly boldogulásunk után, s azt a legboldogabbaknak végre az az imadott künk új erőt merít csak az élet fenntartás és magasztos iránt való talalom én is melyen ebbeli erkölcsnemesei áll ez minden balandál — akkor áll ez a urra nézve is. S imadott nagybecsű család hogy ömeltósága is, életének legnagyobb.

Engedjék meg én ömeltóságának nagyságára emeljem poharamat nagyrabecsült Latinovits is felvevett edes hányai érdemes férfiak csak elismerésűnkre, társunkra is. Ezeket a megye, valamint Zombor nevében is, poharamat becsülti családjára, hűs szeretett gyermekei család jóvoltára is, kibővítései, sok szere Ursten tartsa a Latinovits nemzete, de igen szavak.

Ezeket kivül Károly a kormány törvényhatóságok Thurszky Zsigmond Vuits János a bíróság.

A társaság hangulatban együtt.

Az eddig elhangzottakban is részéről, a társaságban én is felszólalok, teszem a nagyrabecsültem kitűnő főispán ur magas szíveim és lelkeim megrögzött megemlékeztetésére, magasztalva a főispán, a kit úgy magas mint a mai nap hőse.

En pedig abban bízom, hogy felköszöntőmmel tisztelt urak érzelmei az urak nagybecsű figyelmükön rövid időre, tisztelettel üdvözlöm.

Mélyen tisztelt uraim! midőn ömeltósága, az talán egyik legszebb menüyen nemcsak az iránt érzett barátságot szeretetűnknek kifejezésé, e mai örömet vele itt.

Kivülről azonban még masok is, akik ömeltósága nemcsak hogy szívük részét, — aminthogy esélyükkel mintegy érzelmeik, úgy melegséget fogva, valamint a helyzetünkön való gondoskodásunkat, s felekőti lelkehez sok bármily őszinte legyen helyen ad ömeltóságát tisztelt és nagyrabecsült.

A család uraim, a Istenről és a természetéről a dőld és vedő szárnyai mindennapi faradalmi hason, ha csak egy család az a nyugalm, oly örömetlen, oly boldogulásunk után, s azt a legboldogabbaknak végre az az imadott künk új erőt merít csak az élet fenntartás és magasztos iránt való talalom én is melyen ebbeli erkölcsnemesei áll ez minden balandál — akkor áll ez a urra nézve is. S imadott nagybecsű család hogy ömeltósága is, életének legnagyobb.

Engedjék meg én ömeltóságának nagyságára emeljem poharamat nagyrabecsült Latinovits is felvevett edes hányai érdemes férfiak csak elismerésűnkre, társunkra is. Ezeket a megye, valamint Zombor nevében is, poharamat becsülti családjára, hűs szeretett gyermekei család jóvoltára is, kibővítései, sok szere Ursten tartsa a Latinovits nemzete, de igen szavak.

Ezeket kivül Károly a kormány törvényhatóságok Thurszky Zsigmond Vuits János a bíróság.

A társaság hangulatban együtt.

Az eddig elhangzottakban is részéről, a társaságban én is felszólalok, teszem a nagyrabecsültem kitűnő főispán ur magas szíveim és lelkeim megrögzött megemlékeztetésére, magasztalva a főispán, a kit úgy magas mint a mai nap hőse.

En pedig abban bízom, hogy felköszöntőmmel tisztelt urak érzelmei az urak nagybecsű figyelmükön rövid időre, tisztelettel üdvözlöm.

Mélyen tisztelt uraim! midőn ömeltósága, az talán egyik legszebb menüyen nemcsak az iránt érzett barátságot szeretetűnknek kifejezésé, e mai örömet vele itt.

Kivülről azonban még masok is, akik ömeltósága nemcsak hogy szívük részét, — aminthogy esélyükkel mintegy érzelmeik, úgy melegséget fogva, valamint a helyzetünkön való gondoskodásunkat, s felekőti lelkehez sok bármily őszinte legyen helyen ad ömeltóságát tisztelt és nagyrabecsült.

A család uraim, a Istenről és a természetéről a dőld és vedő szárnyai mindennapi faradalmi hason, ha csak egy család az a nyugalm, oly örömetlen, oly boldogulásunk után, s azt a legboldogabbaknak végre az az imadott künk új erőt merít csak az élet fenntartás és magasztos iránt való talalom én is melyen ebbeli erkölcsnemesei áll ez minden balandál — akkor áll ez a urra nézve is. S imadott nagybecsű család hogy ömeltósága is, életének legnagyobb.

Engedjék meg én ömeltóságának nagyságára emeljem poharamat nagyrabecsült Latinovits is felvevett edes hányai érdemes férfiak csak elismerésűnkre, társunkra is. Ezeket a megye, valamint Zombor nevében is, poharamat becsülti családjára, hűs szeretett gyermekei család jóvoltára is, kibővítései, sok szere Ursten tartsa a Latinovits nemzete, de igen szavak.

Az újabbkori alkotmányjogi felfogás szerint a hadsereg az állami élet alkotmányos rendjébe immár beilleszkedik és mint néphadsereg már oda fejlődött és ahol még nem történt meg, oda fejlődik, hogy magasabb szintű polgári szabadságnak és az állami élet alkotmányos intézményeinek öre és védőpajzsa legyen. Nagy és nemes hivatást teljesít az, aki a hadsereg és polgári társadalom közötti jó egyetértést ápolni, fejleszteni és fentartani tudja és én meg vagyok győződve, hogy ezen jó egyetértésnek is kifejezést kívántak adni a közös hadseregnek, m. kir. honvédségnek és csendőrségnek itt jelenlévő képviselői által, hogy a polgári munkásság, a polgári erények ünneplésében ma részt vesznek, azon polgári erények és polgári munkásság ünneplésében, melyek a mi szeretett főispánunk, Latinovits Pál ömeltósága személyében oly szerencsésen egyesülnek.

A közös hadsereg, a m. kir. honvédség és csendőrség, azoknak lelkes vezetőire és jelenlévő képviselőire hirtet poharamat. Éljenek soká!

Boberits Milán bács-kulai gör. kel. plébános a Latinovits családra köszöntött.

Boberits Milán beszéde.

Mélyen tisztelt uraim!

Az eddig elhangzott felköszöntők után, szerénytelenség is részemről, hogy ezen nagyrabecsült díszes társaságban én is felszólalni bátorodom. S ha ennek dacára felszólalok, teszem azt azon határtalan tisztelem és nagyrabecsülésem kifolyásából, a melylyel ömeltósága a főispán ur magas személye iránt tartozom, de egyuttal szívem és lelkem mélyéből őszintén viseltetem is.

Az előttem szökött igen tisztelt urak felköszöntőjükből megemlékeztek ömeltóságáról, az ünneplő főispán urról, magasztalván őt, mint oly kiválóan érdemes férfit, a kit úgy magas állásánál s rangjánál fogva, de mint a mai nap hőst is, egyaránt megillet az elsőbbség.

En pedig abban a reményben s meggyőződésben, hogy felköszöntőmmel nemcsak a magam, de a mélyen tisztelt urak érzelmeinek is tolmácsa leszek, bátorodom az urak nagybecsű figyelmét, a magam számára is, csak nagyon rövid időre, tisztelettel kikérni.

Mélyen tisztelt uraim! A mai örömtünemény, a midőn ömeltósága, az ünneplő főispán urnak, életének talán egyik legszebb momentumát ünnepli, mi valamennyien nemcsak azért jöttünk ide, hogy ömeltósága iránt érzett határtalan tiszteletünk, ragaszkodásunk és szeretetünk kifejezést adjunk, hanem azért is, hogy e mai örömet vele itt megosszuk, azt fokozzuk!

Kiváltunk azonban, mélyen tisztelt uraim, vannak még mások is, akik ömeltóságának e mai örömtünemény, nemcsak hogy szívük és lelkük mélyéből vesznek azou részt, — amint hogy ez természetes is — hanem egész lényükkel mintegy csügnek a mai örömtünemény, mert érzelmek, úgy melegségük és fűségebb rezgésük, nemcsak, valamint természetből folyó igaz, meghamisítatlan voltuknál fogva is, ömeltósága nemes szívesség, s feukölt lelkehez sokkal közelebb állnak, mint a mieink, bármily őszintek legyenek is ezek! S ezek között első helyen a mai ömeltóságának valamennyiünk részéről mélyen tisztelt és nagyrabecsült: családja.

A család uraim, azon intézmény, amelynek a jóságos Istentől és a természetétől az a rendeltetése, hogy benne, az ő áldó és védő szárnyai alatt, mindegyikünk: kipihenhesse mindennapi faradalmait, — mindegyikünk: megszabadulhasson, hacsak egy percre is, mindennapi gondjaitól. A család az a nyugalmas révpártunk, amely fele oly szívesen, oly örömmel, oly boldogan élvezik mindennapi küzdelmeink után, s azt élvezve, a legmegelégedettebbeknek, a legboldogabbaknak érzik magukat. . . A család végre az az imádott szentélyünk, a melyben mindegyikünk új erőt merít magának a nemes küzdelemhez nemcsak az élet fenntartására, de a jó, a szép, a fűsleges és magasztos iránt való törekvésünkre is. És éppen ebben találom én is mélyen tisztelem a keresztény családnak ebbeli erkölcsnemesítő etikai feladatát, misszióját! S ha áll ez minden bándóra nézve, amint hogy tényleg is áll — akkor áll ez ömeltóságára, az ünneplő főispán urra nézve is. S ismervé ömeltóságának rajongó szeretetét nagybecsű családjá iránt, biztos vagyok benne, hogy ömeltósága is, drága és szeretett családjában leli életének legnagyobb boldogságát a földön!

Egedjek meg tehát mélyen tisztelt uraim, hogy én ömeltóságának nagyrabecsült családjára s annak egészségére emelem poharamat, arra a mélyen tisztelt és nagyrabecsült Latinovits családjára, a mely már eddig is felnevelt édes hazánknak s e nemes vármegyének annyi érdemes férfit, hogy teljes joggal számíthat nemcsak elismerésünkre, de jövőben való hathatos támogatásunkra is. Ezeket előrebocsájta, úgy e nemes vármegye, valamint Zombor szab. kir. város közönségének nevében is, poharamat emelem ömeltóságának nagyrabecsült családjára, hitvestársára: a méltóságos asszonyra s szeretett gyermekeire, valamint az egész Latinovits család jóvoltára is, kérve reá a mindenható Uristennek bő áldását, sok szerencsét és boldog életet e földön. Az Uristen tartsa a Latinovits családát édes hazánk s e nemes vármegye felvirágzására és a mi örömlünkre számos, de igen számos éveken át!

Ezekon kívül felköszöntőt mondott Városy Károly a kormányra, Mikosevits Kanut a vendég törvényhatóságokra és összes vendégekre, dr. Thurszky Zsigmond az összes egyházakra, dr. Vuits János a bíróságokra és hivatalokra.

A társaság az esti órákig a legvidámabb hangulatban együtt maradt.

H i r e k .

Személyi hir. Latinovits János főrendibázi tag a főispáni installáción városunkban tartózkodott és részt vett az ünneplőességeken.

Karácson Gyula alispán, a főispáni székfoglaló alkalmából Zomborba érkezett Chotek Rezső grófot vendégül látván, tiszteletére szerdán este vacsorát adott, melyre hivatalosok voltak: Koczkar Zsigmond, dr. Pavlovits Simon, Eigel József, Frank Mihály, Molnár Károly, Hoffmann Károly.

Kinevezés. A király Dimitis Plátó titeli járásbírói jegyzőt telekkönyvi betétszerkesztési albiróvá nevezte ki.

Miniszteri megbízás. A földmivelésügyi miniszter Zabih László a verbázi állami elemi iskolák nagyrabecsült kiváló igazgatóját megbízta, hogy O. Verbász, Bács-Kula, Bács-Topolya és Kucura községekben mezőgazdasági házi ipar tanfolyamokat tartson. A tanfolyam költségeire a miniszter O. Verbásznak 1000, B. Kulának 600, B. Topolyának 400 és Kucurának 400 korona államsegélyt utalványozott.

Vármegyei restauráció. Vármegyénkben az általános tisztújítás a folyó hó 21-ik napján délelőtt 9 órakor a vármegyei székház nagytermében lesz.

Főispáni installáció. A rendező bizottság fáradsága és buzgóságának köszönhető az installáció ünnepeinek ritka szép sikere. A rendező és végrehajtó bizottság szorgos nagy munkát végzett. Ebből a munkából a legnagyobb rész Városy László főszámvevőnek jutott, ki ritka buzgalommal felelt meg feladatának.

A „Zombor és Vidéke” Dodó-jának. „A kerítés” parasztvígjátékunkra a „Zombor és Vidéke” Dodója irt kritikát. Két évtizedet meghaladó írói pályám jogot ad arra, hogy a kicsike Dodó ezen főmédvényére komolyan ne is feleljek. Ha majd az érettségi vizsgát, melyen már háromszor elbukott, leteszi, akkor is csak úgy állok vele szóba, ha a magyar irodalomból kitűnő jelzést és nem szekundát kap. Különbözik is a kutya ugat, a karaván halad. *Trischler Károly.*

Jón a Jezuska . . . Legendás december származású angyalaival, sejtelmes levegőjével itt van újra. Zsongó-bongó mese az egész hónap, csupa varázslatos regge, amely visszaszáll az emlékeztet szárnyán a multba, abba a csodás időbe, ahol hősök születtek a vallásnak s egy eszme szolgálatába szegődve túrt az emberiség minden veszedelmét, ami csóstitl jött reá. Kiválasztott az isteni gondviselés egy szegény mesterasszonyt, aki különb volt a többinél, tele istenfélelemmel és vallásossággal. Tudtára adta, hogy ő hivatott annyi anyák közt világra hozni a csecsemőt, aki megváltója lesz a vétkeknek, minden idők bűneinek. S a szent asszony, aki már ekkor tudta, hogy végig fogja egykor szenvedni az anyai szeretet martíromságát — néman engedelmességet az égi parancsnak, bár gyermek a szíve a gondolatból, hogy fölnevel egy gyermeket, minden idők büszkeségét és az a lelkéből lelkedzett magzat csúf halált hal a keresztben, felavatva a vallás jelképévé. És jött az angyal az imádkozó asszonyhoz és köszöntötte őt: — Üdvöz légy Mária! malasztal vagy teljes, az Ur vagyon te veled. Te vagy áldott az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse: Jézus!

És azóta két ezredév után ránk köszönt minden évben karácsony, a legszebb, a legmagasztosabb ünneplünk. Ezt várják most a családok örömei, a gyerekek. Ez foglalja el minden gondolatukat és örömmel száll el piciny ajkukról az édes szó: Jón a Jezuska!

Uj állami iskola. A bodrogh-monostorszeghi közönségi iskolák államosítása befejezett dolog. F. hó 9 én indatta ezt Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő a közönség. Az iskolák építéset kora tavasszal megkezdik, úgy hogy az állami iskola szeptemberben már bevonulhat új otthonába. Bodrogh-Monostorszegh az új állami iskolával a kulturális szempontokból vett előnyök mellett telmes anyagi hasznót is szerzett. Az ügy sikere különösen a kir. tanfelügyelő tapintatos tárgyalásainak és az ilyen kulturdolgok iránt kiváló érzékkel bíró bodrogh-monostorszeghi közönségi jegyző: Alföldy Géza érdeme.

A Szabad Lyceumi Egyesület vasárnapi előadását Reviczky István mernök fogja tartani. Értekezni fog a „Föld életéből” címen azokról az átalakulásokról, amelyek a föld hosszú-hosszu életében hatalmas természeti erők behatása alatt jöttek létre. A természet hatalmas erőinek hatásait azon a szerzetesjellel szaggatott földdarabon lévőnek megismerni, melyet még az emberi nyelv is Vaskapunak nevez, aligha akadhatott volna hivatottabb, aki a Föld életéről szólhasson, mint akire a Szabad Lyceumi Egyesület választása esett.

Halálozás. Egy tevékeny és szorgalmas tanító halt meg Bács-Petrovorszellön. Markovits György gör. kel. tanító kedden hirtelen rosszul lett és szerdán kimúlt. Temetése nagy részvét mellett volt csütörtökön, a hol a kerület szerb tanítói is képviselve voltak. Az elhunyt 39 évig működött e rögös pályán és B. Petrovorszellön kedvelt egyénisége volt a társadalmi életnek is.

Ésküvő. Mohács Antal zenei főgimnáziumi tanár folyó hó 16-án vezeti oltárhoz öz. Pock Lászlóé szül. Heindlhofer Elza urnót, id. Heindlhofer Róbert leányát a zombori ág. ev. imaházban. Násznapok lesznek Michelsz Gyula és Heiszler Ferenc.

Halálozás. Baró Rédli Béla kelebiai földbirtokost súlyos csapás érte. Édes anyja öz. baró Rédli Imréné szül. Szecsen Malvin grófnő agyszélhűdés következtében néhány napi szenvedés után 50 éves korában elhunyt. Holtestét a kelebiai kastélyban állították ravatalra, honnan Sztanisicsra vitték és a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték.

Egy kis művész. Paracetich Vince, az újvidéki főgimnázium kitűnő tanárának Anika leánykaja már régebben feltűnt és bámulatot kelt azzal a ritka ügyességgel, mit a zongorajátékban tanusit. A napokban Újvidéken hangversenyelt Sauer Emil világhírű zongoraművész és Paracetich Vince családjánál látogatást tett, a kis művészleány játéka bámulatba ejtette a nagy művészt, aki a lánykában, ki most 8 éves, ritka zenei talentumot látott és arról elragadtatással nyilatkozott, nagy és szép jövőt jósolt.

Halálozás. Tóth Márton Gara község kántor-tanítója f. hó 6-án életének 56 ik évében elhunyt.

Uj lap. „Összetartás” cím alatt Zentán hetenkint háromszor megjelenő közmívelődési lap indult meg. Dr. Ellinger Jenő ügyvéd, a függetlenségi kör elnöke a felelős szerkesztő.

Meglátte Czvrin József bajai kötelesek segédje, Mendler Gaspár e hó 3-án este forgópisztolyát töltötte, hogy másnap reggel társa névnapján annak tiszteletére lövöldözzön. A revolver véletlenül elcsúszt és a golyó az ágyban fekvő Beslity Péter nevű inas nyakába fúródott és a nyakbőr alatt megállt. Egyben a fején nyugvó keze két ujját is összeroncsolta a golyó.

Uj cigareta. December elsejétől kezdve „Nilus” elnevezéssel új cigareta került forgalomba, amely minden trafikban kapható darabonként 6 filléret. Huszas csomagolásban 1 korona 20 fillér. A cigareta füstje kellemes, szópókája nincs, formája olyan mint az egyiptomi szivarkáké.

A kerítés. Trischler Károly, lapunk s. szerkesztőjének remek parasztvígjátéka, „A kerítés” tegnap este másodikzer került színre. A darab pompás művészi előadását a színbázt zeufolásig megtöltött közönség zajosán tapsolta és a szerzőt többször hivta lámpák elé, éljenezte és tapsolta, még a nyílt színen is. A darab a fővárosban is színre fog kerülni és ez iránytan már folytak a tárgyalások.

Nőegyleti bál. A zombori izraelita nőegylet, mely magasabb munkát teljesít az emberszeretet terén, jövő évi január hó 11-én a Vadászúrt szálló összes termeiben jótékonycélu táncfűzért rendez. A rendező bizottság már megalakult és az előlekekből itélve ez a mulatság egyike lesz a közelgő farsang legszebb és legvidámabb mulatságainak.

Jóváhagyott alapszabály. A b. topolyai polgári olvasókör módosított alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Téli gazdasági tanfolyam. Az adai m. kir. földmives iskolánál 1902. évi január 2-től február végéig téli gazdasági tanfolyam fog tartatni, melyre 17 évet betöltött ifjak vétetnek fel. Földmivesek és kisgazdák fiait előnyben részesítnek. A fölvetett ifjak a tanfolyam tartama alatt ingyen tanítás-, ételmezés- és ellátásban részesülnek. Jelentkezni lehet 1901. évi december hó 26-ig az iskola igazgatóségánál.

Pénzhamisítók. Pénzhamisítási ügyet tárgyalt a napokban a szegedi büntetőtörvényszék. A folyó év tavaszán ugyanis nagyobb mennyiségű hamis ötkoronások, egyforintosok, egykoronások és kisebb mennyiségű huszfüllesztések voltak forgalomban. A megejtett nyomozás szálai Bács-Bresztovácra vezettek Trischán János és Kupuszínácz Mirosláv cipészekhez. Trischán lakásán nagyobb mennyiségű hamispénzt és az ezek előállításához szükséges szerszereket és felszereléseket találtak. A tegnap tartott főtárgyalás keretében, melyet Pokay Elek elnök vezetett, számoltak be bűncselekményükről a vádlottak. A vádlottak részben beismerték a pénzhamisítást. A törvényszék Trischán Jánost 2 évi fegyházra, Kupuszínácz Miroslávot pedig — aki pénzhamisításért már két ízben volt büntetve — 3 évi fegyházra ítélte el. — Trischán az ítéletbe beleuyugodott, védője azonban felebbezett. Kupuszínácz és védője felebbeztek az elítélés miatt. A kir. ügyészség mindkét elítélre nézve felebbeztek a büntetés súlyosbítására végett.

Titokzatos lopás. Bajáról írják: Dimitrievics Draginának valami ügyes-bajos dolga akadt az újvidéki járásbírósnál. Mielőtt hazulról eltávozott volna, egy dobozban megőrzött 326 koronányi megtakarított kis vagyonkáját a rubaszekrénybe zárta, a kulcsot pedig a szoba egyik fogasan lógó kabáta berta. A szobát bezárta, a kulcsot magához véve, hazulról eltávozott. Mikor visszajött, úgy a szoba, mint a szekrény ajtaja zárva volt. Valamiből pénz kellett, a mikor még a kabátban lévő szekrénykulcsal a szekrényt és a dobozt felnyitotta, meglepetésére konstataálta, hogy a dobozról 76 korona hiányzik, de külső erőszak jeleit nem mutattokzt sehol. Csak utóbb tudódott ki, hogy a raktár kulcsa a szobát felzárja. A házitolvajt a rendőrség keresi.

Halálos baleset. Egy különös népszokás van divatban Verbaszon. Névnepok előestéjén a gratulálók az ünneplő ablaka alá állnak és jó kívánásaikat külső jelétül lövöldöznek. Ennek a szokásnak a napokban egy ifjú áldozata lett. Kriantwurst János kereskedősegéd a verbázi Klein féle üveg- és pocellankereskedő cég alkalmazottja nővére névnapjának előestéjén szintén hódolt a szokásnak és pisztolyával lövöldözött, de a lövés őt magát találta és a gratuláció meghalt.

Kutba esett. Adán Vámos Lajos háza előtt levő utcai kutba majd bele halt egy 9 éves kis leány, névszerint Dósa Franciska II. elemi iskolába járó tanuló, mert az utcán kevés korláttal bíró kutba beleeresztvén kántáját s onnan kibuzui óhajtván, bele hajolt a kutba, az ottlevő Dóczi József 6 éves I. osztályu tanuló meglökvén őt, bele esett a kutba fejfel. Szerencsére a szerencsétlenség mellett az utcán ülők meglátták a már sok vizet nyelt leányt, kimentették s első segélyben részesítették. A leánykának ma már semmi baja, de azért az előjáróság több gondot fordíthatna az utcákon levő kutakra s akkor talán nem történhetne semmi baj vagy szerencsétlenség.

Drágább lesz a levelező-lap. Már t. i. a belföldi forgalomban még 4 filléresnek meghagyott régi levelező-lap, mert hiszen a külföldre szólók árat már is 5 fillérré emelték. Az új költségvetési tervezet helyezi kilátásba ezen újítást. Hogy a belföldi levelező-lapok árának 1 fillérrel való felemelése nem kicsinylendő dolog, kitűnik abból, hogy ezzel a levelező-lapok ára mindjárt 25 százalékkal emelkedik, de még abból is, hogy a kereskedelmi miniszterium költségvetésébe fölvetett négy millió korona többletet nagyrészt a levelező-lapok árának emeléselelel várják.

Lucanapi babonák és népszokások. A Magyar Néprajzi Társaság főtítkári hivatala a következők fölhhívás közötételére kért fel benntnket: Tisztelettel kérem a jelen lap olvasóit, hogy az előttük ismeretes összes magyar, német és szerb Lucanapi népszokásokat s a Lucanap és karácsony közti babonákat lehető pontos-sággal összeírni s címre megküldeni sziveskedjenek. A hozzáz beküldött közlemények a gyűjtők neve alatt külön fűzetben fognak megjelenni. A nagyobb közlemények külön díjazásban részesülnek, a fűzet pedig minden gyűjtőnek ingyen megküldetik. Budapest, Magy. Nemzeti Múzeum. Dr. Sebestyén Gyula, főtítkár.

Ingyenes karácsonyi ajándék. Hát ez bizony egy kissé furcsán hangzik a mai pénzhiányos világban. Pedig igaz. A „Pesti Napló”, Magyarország e legrégebb és legelőkelőbb napilapja, kedveskedik vele előfizetőinek. All pedig ez az ajándék egy értékes kötetű és gyönyörű díszműből, a „Költők Albumából”, a mely közel félszáz költő műveiből közöl válogatott szemelvényeket, költszetünk gyöngyeit, lelki gyönyörűségeit minden művelt magyar embernek. A díszmű, mely először a Lampel Róbert cs. és kir. udvari könyvkereskedésének kiadásában (56 korona bolti áron) jelent meg, s a melyet dr. Radó Antal a Kisfaludy társaság tagja szerkesztett, a „Pesti Napló” ez új kiadásában a tavalyi „Himfy Albumnál” jóval nagyobb formában, gazdagon illusztrálva és rendkívül díszes, jelentékenyen bővített kiadásban fog megjelenni. A „Költők Albumát” a „Pesti Napló” új kvartkiadásában minden állandó előfizető karácsonyi ajándékkul megkapja. És megkapja díjtalanul az is, aki ez év bármely napjától egy félévre megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra.

Pályázati hirdetmény.

Gyurgyevő községben tisedésbe jött és 600 korona évi javadalmazással egybekötött irnok-kézbesítői állásra pályázatot hirdetek.
Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni szándékoznak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzam **1901. évi december hó 31-ig** nyújtsák be. Zatylyan, 1901. évi december hó 6-an.

Nikolits,
főszolgabíró.

3-1

Hegyi bor eladás.

Bezdánban a takarékpénztári épület pincéjében kis-községi — batinai — borok 3-400 literes bordókban a következő áron kinaltatnak készpénzfizetés mellett eladásra:

Kadarkából szűrt **sillerbor** 1901. évi termés, hektoliterenként **30 korona**

Olasz-rizlingből szűrt **fehér bor** 1901. évi termés, hektoliterenként **34 korona**.

Kisebbs mennyiség is kapható hektoliterenként 2 koronával drágábban, vevő saját edényébe fejtve. A borok saját termésűek és fajtiszták, egyszer fejtettek. Hamisítatlan voltaképp teljes anyagi felelősség vállalattal.

A bordók kölcsön adatnak, de 6 hét lefolyása alatt bérmentve visszazállítandók.

Bezdánban, 1901. évi november hó 23-an.

TAVASY LAJOS,
bortermelő.

3-3

Pályázat tanítói állásra.

A szántovai róm. kath. népiskolánál megüresedett magyar-sokac nyelvű tanítói állásra **december hó 20-ig** pályázatot hirdetek. Javadalmazása: a) 730 korona készpénz a községi pénztárából előleges negyedévi részletekben; b) 6^{1299/1000} hold szántóföld adótehertel; c) a jövő év tavaszán építendő 3 szoba, konyha, élékamrából álló szabad lakás, mely mellett konyhakert; az új lakás felépítéséig a község illendő lakásról gondoskodik; d) a törvényes evőtűdős korpótlék. — Megkivántatik a magyar és sokac nyelvben való teljes jártasság. A megválasztandó tartozik a mindennapi iskolán kívül az ismételő iskolát is külön díjazás nélkül ellátni. A kellőleg felszerelt kérvények a szántovai róm. kath. iskolaszékre címezve, főt. Maison Mihály ker. esperes urhoz Rigycára küldendők.

Szántova, 1901. november hó.

A r. k. iskolaszék.

3-3

A magyar királyi állam-vasutak téli menetrendje.

OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda		Vissza	
k. expr.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.
11:20	3:35	10:20	3:35
2:44	8:23	4:05	8:23
2:51	8:30	4:12	8:30
3:05	8:44	4:26	8:44
3:22	9:01	4:43	9:01
3:40	9:19	5:01	9:19
3:58	9:37	5:19	9:37
4:16	9:55	5:37	9:55
4:34	10:13	5:55	10:13
4:52	10:31	6:13	10:31
5:10	10:49	6:31	10:49
5:28	11:07	6:49	11:07
5:46	11:25	7:07	11:25
6:04	11:43	7:25	11:43
6:22	12:01	7:43	12:01
6:40	12:19	8:01	12:19
6:58	12:37	8:19	12:37
7:16	12:55	8:37	12:55
7:34	13:13	8:55	13:13
7:52	13:31	9:13	13:31
8:10	13:49	9:31	13:49
8:28	14:07	9:49	14:07
8:46	14:25	10:07	14:25
9:04	14:43	10:25	14:43
9:22	15:01	10:43	15:01
9:40	15:19	11:01	15:19
9:58	15:37	11:19	15:37
10:16	15:55	11:37	15:55
10:34	16:13	11:55	16:13
10:52	16:31	12:13	16:31
11:10	16:49	12:31	16:49
11:28	17:07	12:49	17:07
11:46	17:25	13:07	17:25
12:04	17:43	13:25	17:43
12:22	18:01	13:43	18:01
12:40	18:19	14:01	18:19
12:58	18:37	14:19	18:37
13:16	18:55	14:37	18:55
13:34	19:13	14:55	19:13
13:52	19:31	15:13	19:31
14:10	19:49	15:31	19:49
14:28	20:07	15:49	20:07
14:46	20:25	16:07	20:25
15:04	20:43	16:25	20:43
15:22	21:01	16:43	21:01
15:40	21:19	17:01	21:19
15:58	21:37	17:19	21:37
16:16	21:55	17:37	21:55
16:34	22:13	17:55	22:13
16:52	22:31	18:13	22:31
17:10	22:49	18:31	22:49
17:28	23:07	18:49	23:07
17:46	23:25	19:07	23:25
18:04	23:43	19:25	23:43
18:22	24:01	19:43	24:01
18:40	24:19	20:01	24:19
18:58	24:37	20:19	24:37
19:16	24:55	20:37	24:55
19:34	25:13	20:55	25:13
19:52	25:31	21:13	25:31
20:10	25:49	21:31	25:49
20:28	26:07	21:49	26:07
20:46	26:25	22:07	26:25
21:04	26:43	22:25	26:43
21:22	27:01	22:43	27:01
21:40	27:19	23:01	27:19
21:58	27:37	23:19	27:37
22:16	27:55	23:37	27:55
22:34	28:13	23:55	28:13
22:52	28:31	24:13	28:31
23:10	28:49	24:31	28:49
23:28	29:07	24:49	29:07
23:46	29:25	25:07	29:25
24:04	29:43	25:25	29:43
24:22	30:01	25:43	30:01
24:40	30:19	26:01	30:19
24:58	30:37	26:19	30:37
25:16	30:55	26:37	30:55
25:34	31:13	26:55	31:13
25:52	31:31	27:13	31:31
26:10	31:49	27:31	31:49
26:28	32:07	27:49	32:07
26:46	32:25	28:07	32:25
27:04	32:43	28:25	32:43
27:22	33:01	28:43	33:01
27:40	33:19	29:01	33:19
27:58	33:37	29:19	33:37
28:16	33:55	29:37	33:55
28:34	34:13	29:55	34:13
28:52	34:31	30:13	34:31
29:10	34:49	30:31	34:49
29:28	35:07	30:49	35:07
29:46	35:25	31:07	35:25
30:04	35:43	31:25	35:43
30:22	36:01	31:43	36:01
30:40	36:19	32:01	36:19
30:58	36:37	32:19	36:37
31:16	36:55	32:37	36:55
31:34	37:13	32:55	37:13
31:52	37:31	33:13	37:31
32:10	37:49	33:31	37:49
32:28	38:07	33:49	38:07
32:46	38:25	34:07	38:25
33:04	38:43	34:25	38:43
33:22	39:01	34:43	39:01
33:40	39:19	35:01	39:19
33:58	39:37	35:19	39:37
34:16	39:55	35:37	39:55
34:34	40:13	35:55	40:13
34:52	40:31	36:13	40:31
35:10	40:49	36:31	40:49
35:28	41:07	36:49	41:07
35:46	41:25	37:07	41:25
36:04	41:43	37:25	41:43
36:22	42:01	37:43	42:01
36:40	42:19	38:01	42:19
36:58	42:37	38:19	42:37
37:16	42:55	38:37	42:55
37:34	43:13	38:55	43:13
37:52	43:31	39:13	43:31
38:10	43:49	39:31	43:49
38:28	44:07	39:49	44:07
38:46	44:25	40:07	44:25
39:04	44:43	40:25	44:43
39:22	45:01	40:43	45:01
39:40	45:19	41:01	45:19
39:58	45:37	41:19	45:37
40:16	45:55	41:37	45:55
40:34	46:13	41:55	46:13
40:52	46:31	42:13	46:31
41:10	46:49	42:31	46:49
41:28	47:07	42:49	47:07
41:46	47:25	43:07	47:25
42:04	47:43	43:25	47:43
42:22	48:01	43:43	48:01
42:40	48:19	44:01	48:19
42:58	48:37	44:19	48:37
43:16	48:55	44:37	48:55
43:34	49:13	44:55	49:13
43:52	49:31	45:13	49:31
44:10	49:49	45:31	49:49
44:28	50:07	45:49	50:07
44:46	50:25	46:07	50:25
45:04	50:43	46:25	50:43
45:22	51:01	46:43	51:01
45:40	51:19	47:01	51:19
45:58	51:37	47:19	51:37
46:16	51:55	47:37	51:55
46:34	52:13	47:55	52:13
46:52	52:31	48:13	52:31
47:10	52:49	48:31	52:49
47:28	53:07	48:49	53:07
47:46	53:25	49:07	53:25
48:04	53:43	49:25	53:43
48:22	54:01	49:43	54:01
48:40	54:19	50:01	54:19
48:58	54:37	50:19	54:37
49:16	54:55	50:37	54:55
49:34	55:13	50:55	55:13
49:52	55:31	51:13	55:31
50:10	55:49	51:31	55:49
50:28	56:07	51:49	56:07
50:46	56:25	52:07	56:25
51:04	56:43	52:25	56:43
51:22	57:01	52:43	57:01
51:40	57:19	53:01	57:19
51:58	57:37	53:19	57:37
52:16	57:55	53:37	57:55
52:34	58:13	53:55	58:13
52:52	58:31	54:13	58:31
53:10	58:49	54:31	58:49
53:28	59:07	54:49	59:07
53:46	59:25	55:07	59:25
54:04	59:43	55:25	59:43
54:22	60:01	55:43	60:01
54:40	60:19	56:01	60:19
54:58	60:37	56:19	60:37
55:16	60:55	56:37	60:55
55:34	61:13	56:55	61:13
55:52	61:31	57:13	61:31
56:10	61:49	57:31	61:49
56:28	62:07	57:49	62:07
56:46	62:25	58:07	62:25
57:04	62:43	58:25	62:43
57:22	63:01	58:43	63:01
57:40	63:19	59:01	63:19
57:58	63:37	59:19	63:37
58:16	63:55	59:37	63:55
58:34	64:13	59:55	64:13
58:52	64:31	60:13	64:31
59:10	64:49	60:31	64:49
59:28	65:07	60:49	65:07
59:46	65:25	61:07	65:25
60:04	65:43	61:25	65:43
60:22	66:01	61:43	66:01
60:40	66:19	62:01	66:19
60:58	66:37	62:19	66:37
61:16	66:55	62:37	66:55
61:34	67:13	62:55	67:13
61:52	67:31	63:13	67:31
62:10	67:49	63:31	67:49
62:28	68:07	63:49	68:07
62:46	68:25	64:07	68:25
63:04	68:43	64:25	68:43
63:22	69:01	64:43	69:01
63:40	69:19	65:01	69:19
63:58	69:37	65:19	69:37
64:16	69:55	65:37	69:55
64:34	70:13	65:55	70:13
64:52	70:31	66:13	70:31
65:10	70:49	66:31	70:49
65:28	71:07	66:49	

Mától kezdve e hó 25-ig

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

mélyen leszállított árak mellett

ENGEL MÓRNÁL

ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca.

KIVONAT AZ OCCASIO ÁRJEJYZEKBŐL:

6 drb férfi gallér minden formában	— frt 80 kr.	6 pár harisnya férfi vagy női, kötött gyapju	2 frt 70 kr.
6 pár kék, fehér	1 frt 25 kr.	12 drb férfi és női battiszt zsebkendő. Uj	2'20—2'35.
6 pár kék, zephir színes	1 frt 32 kr.	1 drb gallérvédő, fehér selyem	— frt 45 kr.
1 pár női vagy férfi bélelt bőrkésztyű	— frt 95 kr.	1 drb kötő nyakkendő	— frt 38 kr.
1 drb jäger ing vagy nadrág	1 frt 30 kr.		

Nemkülönböztetve
FÉRFI és NŐI FEHÉRNEMŰK, 6-4
ugy mindenféle

RUHADISZEK, SZIVAR- és PÉNZTÁRCÁK, ESŐERNYŐK stb. LEGOLCSÓBBAN KAPHATÓK.

Karácsonyfák.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy igen szép **karácsonyfák** ugyanalam, mint a piacon mérsékelt áron kaphatók.

Goeser Vítusz
kertész, bajai ut.

Eladó lovak.

Egy pár sötétsárga öt éves kanca **jukker ló**, kitünő trappal, eladó O-Morovicán.

Vojnits Elemér.

2066. szám.
kig. 1901.

Arverési hirdetmény.

A tekintetes Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1488/közgy. 1901. sz. a. hozott jóváhagyó határozata folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint Turia község tulajdonát képező vaskomp folyó évi december hó 29-ik napján délután 3 órakor a község ház tanástermében nyilvános szóbeli árverésen 500 korona megállapított kikiáltási ár mellett a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatni fog.

Az árverezni szándékozók ezennel tudtul adatik, hogy a vaskomp 500 korona megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

A fentírtott árverésre vonatkozó egyéb feltételek a községjegyzői irodában naponta a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árverezők kötelezettek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10% át bánatpénz gyanánt a községi elüljáróság kezébe letenni.

Kelt Turian, 1901. évi december hó 6 án.

Vujcsity Pál, Belyanszki Péra,
jegyző. 3-1 h. bíró.

Dús választék a legdivatosabb órák, ékszerek, arany, ezüst, chinaezüst tárgyakban és sok más ujdonságok

Üzletváltoztatás miatt

mélyen leszállított árak mellett.

STEBLER ANTAL

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ
ZOMBOR, korszó, a nagy dohánytőzsde mellett.

Üzlethelyiség változás.

Üzlethelyiség változás miatt összes áruimat u. m.: téli alsóingek, alsónadrágokat, harisnyákat, szalagok, espikék, ruhadiszeket, továbbá legújabb divatu ferfíngek, gallérok, kékzélők, nyakkendőket rendkívüli mérsékelt áron adom.

Karácsonyi ajándékok

diszmi, bronz-, bőrneműek, plüss tárgyak, gyermek- és tarsas-játékok saját bevásárlási áron.

Felkérem a vásárolni kívánó nagyérdemű közönséget, hogy jelen előnyös olcsó bevásárlást el ne mulasztssa.

Szabókellékek saját áron! Tisztelettel

STEIN JAKAB.

Metz József Zombor,

fűszer- és csemegekereskedő ajánlja alant jegyzett

kávé-fajokat.

Cuba-kávé legeslegfinomabb, legszebb és legjobb, a m. kavában letezik	1 kgr. 4 kor. 40 fill.
Cuba-kávé legfinomabb	1 " 3 " 40 "
" " finom	1 " 3 " 20 "
" " közepfinom	1 " 3 " 20 "
Guatemala igen szép	1 " 2 " 80 "
Santos zöld és sárga	1 " 2 " 40 "
Cuba gyöngy legfinomabb	1 " 4 " 20 "
" " finom	1 " 3 " 20 "
Arauy jáva legfinomabb	1 " 4 " 20 "
" " finom	1 " 3 " 20 "
Mocca kávé legfinomabb	1 " 4 " 20 "
" " finom	1 " 3 " 20 "

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek 3-3

7516 szám.
tkvi 1901.

Arverési hirdetmény.

Az ó-becsei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bács-Bodrogh megye árverésére végrehajthatóan Kriszhaber sz. Fischer Cecília végrehajtást szenvedő elleni 600 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az újvidéki kir. törvényszék (az ó-becsei kir. járásbíróság) területén lévő, Földvár községben fekvő s a földvári 334. sz. tjkvben A II. 415 hr sz. 399. o. i. sz. ház és beltelekre az árverést 1901. évi december hó 19-ik napján délután 3 órakor Földvár község házában megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 190 kor. 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 42-ik §-ában jelzett ártollyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték alapján a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Ó-Becsen, 1901. évi október hó 14-én.

Az ó-becsei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Legfinomabb
Cuba
Jamaika
Gyöngy
Mocca
Arany Jáva
1 kilo 4 korona.
Santos
Santos gyöngy
1 kilo 2 korona 80 fillér.
Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbert
fűszer- és csemegekereskedésében
ZOMBORBAN.

Vidékre postán szállítva 1 kilo 16 fillérrel drágább. 25-8

Zombor. Bittermann Nándor és társaság könyv- és könyvműveléséből.

688. szám. kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Uj-Szivacon községben újonnan rendszeresített gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik.

Folyamodó köteles kimutatni:

1. hogy magyar állampolgár,
2. védőkötelezettségének megfelelt,
3. magyarul írni olvasni tud,
4. kifogástalan előéletű.

Előnyben részesülnek kiszolgált csendőrök és altisztek.

Évi fizetés 480 korona havi utólagos részletekben, felszerelést a község, ellenben a ruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

A felszerelt kérvények folyó évi december hó 24-ig alulírott elüljárósághoz nyújtandók be.

Kelt Uj-Szivacon, 1901. évi december hó 4-én.

3-2

A községi elüljáróság.

Kiadó vendéglő.

A csonoplai-uton lévő Leovits György-féle vendéglő, berendezéssel együtt, haláleset miatt azonnal kiadó.

Özv. Leovits Györgyné.

ELŐFIZETÉS
Egész évre...
Fél évre...
Negyed évre...
*
A lap szellemi és anyagi küldemények a szerkesztésnek, anyagiak a kiadásnak küldendő.

Egyes szám ára

Az ünnep

(P. C.) A képművészet álltak a munkálatok engedett magának a káció meglehetősen korai kezdet oka a görög katolikus ünnep.

De míg a képművészet központokban az ott cselvetéseket keresz iparkodik s aztán magát a boldog gy családi örömök ártat állandó munkálatok tetnek és az éhség főváros utcaín keresz pillanatnyilag történelmédeközása, jövedelmezés anélkül is a lehető közönség és hatóságok kátalanok a képviselőben tulajdonképpen val rendszabályokat hozt másutt is, hol legalább hónapokig tartó tanácsintézkedésekre volt sz jutottak.

És itt ismét bebizonyosodott a badelvőség, amint az és előitélettel ment fel dag forrása a szociális a miniszterelnök az ő melyek a kérvényben a nemzet érdekében tudó előzékenységgel tolongásból csak a mohón nyújtja ki kezét a saját szűk pártnézet kielégíteni csak a saját

A közjogi munkanélküliség szorongat a politikai felületessé

A „BACSI

Leány

„Ném, német Nagy bajom Elvesztettem Kelmed lanyag Fogva tartja

— Öcsém uram Ez már négy Nincs házaiban Veszett szívem Kopott porték

„Elbismem én Szívet nem lo De a bogarszen Ven rózsafa le Bizony nekem

— Termett ama Szegény koldus Az én lányom A szellő is kif Nem való szeg

